

KP⁶

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 12 MARS. NR 6/2020

**Varje dag tackade
hon Gud
för sitt jobb**

Sidan 2

**De jobbade med
romer i Rumänien
och förvandlades**

Sidan 8

**Anita Ismark
drömmer om
vuxensöndagsskola**

Sidan 10

MANNEN OCH SKILSMÄSSAN

Sidan 6

**LEDAREN: Kyrkpressen
blir mer lokal** Sidan 5

**MATS BJÖRKLUND: Åter-
erövra din tolerans** Sidan 3

**Hur vi firar berättar något
om oss och vår tid** Sidan 22

Född i Pernå, bor på Bertahemmet i Helsingfors. **87 år.**

Gjorde sin karriär på Församlingsbladet och Kyrkpressen.

Älskar att läsa.

”Flickan behöver inte skonas”, sa Arvo Ylppö när Anita Höglund var barn. Jobbet på den tidning som sedan blev Kyrkpressen blev vändpunkten – ett jobb hon fick och kunde göra trots sitt handikapp.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

JOBBET RÄDDA

Anita Höglund var tolv år när kriget tog slut – tillräckligt gammal för att minnas.

– Ändå har jag inga tråkiga minnen. Min äldre syster var rädd, men jag tyckte det var ganska spännande att springa ner till grannens källare under bombningarna. Jag gillade tanterna som satt där med oss, de var roliga. Och det var spännande att sitta med en trådrulle i munnen när det skrällde häftigt.

Hon växte upp i en arbetarfamilj i Östnyland, med en pappa som var chaufför och som kom hel och hållen hem från kriget. Det handikapp hon föddes med – kortväxthet – uppmärksammades så gott som aldrig i familjen.

– Egentligen hade jag nytta av att jag växte upp under kriget. Ingen hade tid att jaga upp sig över mitt handikapp. Nu efteråt, när jag läst om det och fått veta vilken kromosom som är avvikande, har jag tänkt att om jag varit barn idag hade jag fått besöka en massa läkare. Jag skulle hela tiden ha blivit påmind om handikappet. Men i stället fick jag växa upp precis som alla andra.

En gång fick hon besöka den legendariska barnläkaren Arvo Ylppö.

– Men vad kunde han göra? På den tiden visste man ingenting om gener och kromosomer. Han gav mig någonting som jag tror visade sig vara fiskleverolja, men mamma var så snäll att hon lät mig slippa ta medicinen.

Men en klok sak gjorde Ylppö ändå. Han klappade Anitas mamma på axeln och sa: Flickan behöver inte skonas.

– Jag hade enorm nytta av det. Alltid när mamma var orolig över något påminde jag henne: Kommer du inte ihåg att doktorn sa att flickan inte behöver skonas!

Jobbet som räddade hennes liv

Hon gillade att gå i skola. Hennes mamma var orolig för att hon inte skulle klara sig och övertalade småskollärarinnan att gå med på att Anita fick börja ett år senare än sina jämnåriga.

– Jag kunde läsa när jag kom till skolan och fick stå framme i klassen och läsa högt för de andra. Jag fick en så bra start att jag aldrig blev mobbad.

När hon ser tillbaka på sitt liv idag inser hon att den tyngsta tiden var tiden efter studierna. Hon hade studerat historia, svensk litteratur och nordisk filologi, men när hon fick sin examen visade det sig

nästan omöjligt att få jobb. Det var först då hennes handikapp kändes som ett verkligt hinder.

– På den tiden fanns det inga lagar om att man måste anställa människor med handikapp. Det var svårt att få människor att tro att jag kunde jobba. Det var den svåraste perioden i mitt liv, för jag kände ju att jag hade hela livet framför mig.

Hon kände Bjarne Boije på Församlingsförbundet och tog kontakt med honom. I och med att han kände henne lite vågade han anställa henne på förlaget.

– Det var en sak som på sätt och vis räddade mitt liv. Hur skulle jag ha klarat det om jag blivit sjukpensionerad genast efter studietiden?

Efter några år på förlagssidan började hon jobba på Församlingsbladet, Kyrkpressens föregångare.

– När jag började var det bara Boris Lindblad och jag på tidningen. När jag blev anställd så Boris: Äntligen får jag vara sjuk, jag har inte fått vara sjuk på tjugo år!

Sedan kom Rabbe Forsman som redaktionschef, senare chefredaktör, och Erik Läckström som redaktör. På redaktionen var stämningen brutal men hjärtlig, som den brukar vara på tidningsredaktioner. Anita Höglund minns att hon på den tiden brukade gå omkring på redaktionen och vissla. Rabbe

DE HENNE

»Jag tackade Gud varje morgon för att jag hade ett jobb att gå till.«

Forsman, som var mycket musikalisk, kommenterade hennes vissling med orden: "Jag hör att din astma är sämre idag, Anita."

– Jag trivdes, men jag hade hela tiden den där tacksamheten att luta mig mot: Aj så fint att ha ett jobb! Så underbart! Jag tackade Gud varje morgon för att jag hade ett jobb att gå till.

Ett magnificat som hörs sämre

Hon var inte den som skrev de stora reportagen, det var kolumnen som blev hennes revir. Hennes krönikor samlades senare i bokform.

– För några år sedan, när jag redan bodde här på Bertahemmet, fick jag ett brev. Det var ett kuvert fullt med utklippta krönikor som jag skrivit i tidningen. En kvinna skrev att hon hittat dem i sin mammas rum efter mammans död. Det var någon som sparat dem alla!

När du ser tillbaka på ditt liv idag, vad är det viktigaste du lärt dig?

– Att känna Gud, definitivt. Och sedan – om jag tar ett långt skutt till en världslig sak! – att jag lärt mig att läsa och tycka om böcker.

Det svåraste med åldrandet, säger hon, är beroendet av andra. Det är en process som man måste vänja sig vid. Hon citerar Jesus ord till Petrus: "När du var ung spände du själv bältet om dig och gick vart du ville. Men när du blir gammal skall du sträcka ut dina armar och någon annan skall spänna bältet om dig och föra dig dit du inte vill."

– Jag har alltid haft ett stråk av inre glädje i mig. Nu är jag lite rädd för att det håller på att försvinna.

Hon citerar ord av en kvinnlig mystiker: "I mitt inre ljuder att magnificat som aldrig tystnar."

– Det låter hemskt fint, men det är någonting av det som jag haft. Min lovsång börjar tystna lite. Men kanske det är för att jag är döv, ler hon.

Men om den inre glädjen blir svagare finns ändå böckerna.

– Det är en glädje som aldrig tar slut. Jag fyller snart 87, och har fortfarande stor glädje av att kunna leva mig in i det som händer i böcker.

INKAST

**MATS
BJÖRKLUND**

Radikal tolerans?

TOLERANS ÄR ett honnörsord för vår tid, och gott så. Förmågan att visa tolerans är en hörnsten i ett civiliserat samhälle och ett tecken på storsinhet och mognad. Men faran med honnörsord är att de blir urvattnade. De är goda och viktiga ord, men just eftersom så många använder dem i så många sammanhang tolkas de ibland på väldigt olika sätt och deras betydelse grumlas. Alla är toleranta, enligt sin egen personliga definition av vad tolerans är.

Jag letade upp ordet tolerans i Wikipedia och fick två intressanta definitioner. Ur en samhällsrelig synvinkel betecknar tolerans att "samhället accepterar andra politiska åsikter, religioner och etniciteter än de som för tillfället är dominerande". Kort sagt ett samhälle som visar hänsyn mot minoriteter. Eftersom vi alla någon gång i något hänseende hört till en minoritet känns det här förnuftigt för de flesta. (Det faktum att vi ofta är bättre på att kräva tolerans när vi är i minoritet än att visa tolerans när vi hör till majoriteten är ett sidospår som vi kanske inte bryr oss om att utveckla just denna gång.)

»Utan tolerans finns det ingen dialog.«

INOM HUMANISMEN definieras tolerans lite annorlunda. Individuell tolerans innebär att man accepterar "uppfattningar man inte själv delar eller sympatiserar med". Att tolerera innebär alltså att jag i grunden faktiskt ogillar fenomenet ifråga, men väljer att ändå fördrå det. Jag kan inte kalla mig tolerant med hänvisning till att jag accepterar något som jag sympatiserar med eller förhåller mig neutral till. Vidden av min tolerans mäts i hur jag bemöter åsikter som jag direkt ogillar eller anser vara fundamentalt felaktiga. Begreppet tolerans förutsätter en negativ hållning till fenomenet i fråga.

Jag upplever att den här senare definitionen av tolerans är på tillbakagång i vår tid. Den samhälleliga toleransen hotas och naggas i kanterna men den är (än så länge) rätt långt inympad i våra samhällsfunktioner och vår lagstiftning och försvinner tack och lov inte över en natt. Den individuella toleransen måste vi själva, var och en, upprätthålla. På många sätt verkar just den nu vittra sönder lite åt gången. I många debatter kan man utläsa en grundläggande brist på respekt för meningsmotståndarna. När respekten och toleransen för avvikande åsikter saknas blir debatten ingen dialog utan endast ett rabblande av argument. Utan tolerans mellan människor finns det överhuvudtaget ingen dialog.

"Älska era fiender", var det visst någon som sa någon gång. Är det här något vi borde återöversä? Är det rent av kyrkan som ska återta den radikala toleransen och lyfta den igen?

Mats Björklund är jordbrukare från Pedersöre.

Kronoby tvingas spara bort Kyrkpressen

Nybildade Kronoby församling har valt att inte fortsätta prenumera på Kyrkpressen åt sina församlingsmedlemmar. Orsaken är det väldigt utmanande ekonomiska läge församlingen står inför. I år måste församlingen spara 110 000 euro, och nästa år det dubbla.

– Jag hade hoppats att vi hade kunnat använda fondmedel som fanns i de gamla församlingarna för att kunna hålla kvar Kyrkpressen åtminstone i år, men jag fick inte med de andra anställda på det initiativet, säger kyrkoherden **Anders Storre**, som ändå upplever att det är tråkigt att församlingen inte kan prenumerera på Kyrkpressen.

– För många är tidningen nästan den enda kontakten de har med församlingen.

Det som på sikt också belastar Kronoby församlings ekonomi är att man tvingas bygga ett nytt församlingshem i Nedervetil eftersom det nuvarande är utdömt på grund av fuktproblem.

NICKLAS STORBJÖRK

SERIE: KLIPP UR ARKIVET.

I varje nummer under år 2020 kommer vi att ha med ett klipp ur det nummer av Kyrkpressen som utkom samma vecka för femtio år sedan.

Nystartade Kyrkpressen väckte intresse i Österbotten

Den nystartade tidningen Kyrkpressen diskuterades vid de prosterimöten som hölls i Österbotten i mars 1970. Vid den här tiden var det endast fyra österbottniska församlingar som prenumererade på Kyrkpressen till sina medlemmar. Enligt nyheten i Kyrkpressen den 20.3.1970 berodde det här ändå inte på någon negativ inställning, utan på att de flesta inte hunnit med redan från årsskiftet och att många ville se hur tidningen utvecklades.

Deltagarna framförde önskemål om att Österbotten skulle få en egen redaktör – eller att särskilda ombud för de olika prosterierna skulle tillsättas – och att tidningen skulle få en kyrkojuridisk spalt. Det framkom också önskemål om att tidningen skulle få ett tydligare andligt innehåll.

Mötena riktade sig till församlingsanställda och förtroendevalda och hölls i Karleby, Vasa och Kaskö.

ERIKA RÖNNGÅRD

Idag är kravet för att få gifta sig i kyrkan att båda är medlemmar och har gått skriftskolan – eller att den ena är medlem i ett annat kristet samfund.

FOTO: UNSPLASH

Kyrkan kunde viga fler

Par borde få gifta sig i kyrkan även om bara en av dem är medlem, föreslår Helsingfors-församling. Kyrkans uppgift är att stöda sina medlemmar i vardag som fest – också i dagens mångkulturella samhälle.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

I framtiden kunde par få en kyrklig vigsel även om bara en av dem är medlem i kyrkan. Det föreslår åtminstone församlingsrådet i Paavalin seurakunta i Helsingfors, på initiativ från rådsmedlemmarna **Samuli Korkalainen** och **Petteri Äijö**.

– De ansåg att nuvarande praxis på många sätt är problematisk. Det är som att kyrkan skulle straffa medlemmar vars partner inte hör till en kristen kyrka, säger kyrkoherde **Kari Kanala**.

Han anser också att kyrkan förlorar på det här: i sin image som öppen och inbjudande, liksom i kontakten till de par som skulle ha valt att gifta sig i kyrkan om det var möjligt.

Med rösterna 12–2 beslöt församlingsrådet att sända initiativet vidare till Helsingfors stiftsfullmäktige. Därifrån har det möjlighet att gå vidare till kyrkomötet.

– I dagens samhälle är prästernas vigselrätt inte längre en självklarhet, säger Kanala.

Att ge fler möjlighet till vigsel skulle vara en signal till övriga samhället om att kyrkan är villig att utföra den här uppgiften även när samhället förändras. I finländarnas vardag möts idag olika religioner och åskådningar.

– Det är bara naturligt att mötena sker även i kyrkliga förrättningar. Det understryker engagemanget för religionsdialog också på individnivå.

Respektera övertygelser

Biskop **Bo-Göran Åstrand** ser både för- och nackdelar med initiativet. Han ser förslaget som ett sätt att ta bort den bestämmelse som en del kan uppleva som ett onödigt hinder, och på den vägen göra att kyrkan känns mer öppen och inkluderande.

Samtidigt konstaterar han att den kyrkliga vigseln utöver en fest för brudparet också är en del av kyrkans gudstjänstliv. Därför kunde det uppfattas som att kyrkan försöker hålla uppe vigselstatistiken genom få med ock-

så dem som inte hör till något kristet samfund.

– Ur det här perspektivet kan man säga att det är av respekt för människors övertygelser och integritet som kyrkan har nuvarande bestämmelse.

Kari Kanala anser snarare att förändringen skulle respektera allas övertygelse.

– Det kanske påverkar hur många som vill gå med i kyrkan. Men om du går med i kyrkan bara för vigselns skull är tröskeln för att lämna den inte hög.

Det är kyrkomötet som fattar beslut om att ändra kyrkoordningen. Kanala tror inte att det är omöjligt att det skulle ske.

Paavalin seurakunta är föregångare också när det gäller att tala för att kyrkan ska viga par av samma kön. Kanala tror att det här initiativet kunde vara ett sätt att närma sig vigselfrågan som skulle kännas mer försonligt – så man inte ger ut bilden att kyrkan alltid säger nej.

Enligt Åstrand är det svårt att förutse vad det nya kyrkomötet tycker.

– Initiativet kommer säkert vara en bra påminnelse om att kyrkan nu lever under andra förutsättningar och att samhället förändras snabbare än vi kanske räknat med. Och då lönar det sig att noga reflektera över vad vi ska behålla och vad vi ska förändra.

Nya lokalsidor gör entré i Kyrkpressen

I det här numret inför Kyrkpressen lokala versioner av tidningen – läs mer om vad som händer i din egen församling på sidorna 13–16!

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

– Vår strategiska tanke har länge varit att gå i den här riktningen – att göra en tidning som är närmare församlingen. När Kyrkpressen startade för femtio år sedan var det inte möjligt av trycktekniska skäl, men i dag är det möjligt att göra olika versioner också då upplagan är liten, säger **Hans Boije**, styrelseordförande för Fontana Media, som ger ut Kyrkpressen.

– Nu kan vi kombinera församlingens lokala informationsbehov med den större utblick som Kyrkpressen ger. Och texterna skrivs av proffs, som är snabbare och bättre på att formulera sig än de som jobbar i församlingen, tillägger Boije.

Kyrkpressens redaktions-

chef **Nicklas Storbjörk** berättar att Helsingforsförsamlingarna introducerade lokala Helsingforssidor i Kyrkpressen för tre år sedan.

– De har varit nöjda med dem. Med de lokala sidorna får man det bästa av två världar: det stiftsenande, gemensamma, men också det lokala. Vi tror att det lokala är viktigt och blir ännu viktigare framöver.

Församlingen väljer

En annan fördel med de lokala sidorna är att församlingarna nu får chans att välja vad tidningen skriver om.

– Resten av tidningen fortfarande journalistiskt prioriterad – redaktionen väljer vad som är intressant – men här får församlingarna själva möjlighet att lyfta fram det de tycker är viktigt. Med tanke på framtiden tror vi att det är viktigt att vi i större utsträckning är en samarbetspartner för församlingarna, säger Storbjörk.

De lokala sidorna är en service alla massprenumererande församlingar får. Det innebär att redaktionen producerar mycket mer lokalt mate-

rial än tidigare. Utmaningen är att alla regioners material inte är tillgängligt för alla läsare i pappersform. Däremot kan man läsa all församlingsannonsering på www.kyrkpressen.fi.

– Alla lokala artiklar hittar man på Kyrkpressen.fi. Där finns också alla regioners lokalsidor samlade i en digital tidning, säger Storbjörk.

Så ser regionerna ut

Österbotten är indelat i tre regioner med varsin egen version av Kyrkpressen: församlingarna i Jakobstadsregionen, församlingarna i Korsholm och församlingarna i Sydösterbotten. Helsingforsförsamlingarna har sina egna sidor, liksom Åboland-Åland och församlingarna i östra Nyland. Se sidan 13–16 i denna tidning för att läsa nyheter från din egen region!

Församlingarna i Mellan-nyland och västra Nyland (Esbo svenska församling, Grankulla svenska församling, Kyrkslätt svenska församling och Ingå församling) fortsätter som förr. De valde att inte gå in för konceptet med lokala sidor eftersom de vill prioritera att få med all församlingsannonsering från södra Finland.

»Med de lokala sidorna får man det bästa av två världar.«

Det gäller att vara skärpt för att ha koll på alla de olika versionerna av tidningen. Från vänster: Sofia Torvalds, Malin Aho (vid datorn), Hans Boije, Emelie Wikblad, Erika Rönngård och Nicklas Storbjörk. FOTO: JOANNA NYLUND

LEDARE

NICKLAS STORBJÖRK

Ett lyft för det lokala

LIVET ÄR LOKALT. Så heter det enligt Åbo Underrättelsers gamla slogan. Påståendet är lika sant idag som det någonsin har varit.

Visst lever vi i en global värld där vi mer än någonsin tidigare har kontakter över lands- och kontinentgränserna, och där information från världens alla hörn ständigt finns tillgänglig. Samtidigt är det alldeles tydligt att det som är nära fortfarande är intressant och relevant för människor. Att det är så ser man på sociala medier, men också i dagstidningarnas prenumerationsstatistik. Under de senaste åren har de mindre lokaltidningarna klarat sig bättre än många av region- och rikstidningarna.

Som det framgår i artikeln här intill får varje finlandssvensk region en egen version av Kyrkpressen från detta nummer framåt. Vi tror att vi på det här sättet kan erbjuda det bästa av två världar för er läsare. Dels, som förr, med det gemensamma, "allfinlandssvenska" och stiftsförenande materialet, men nu också med lokalt anpassat material där ni får artiklar från er egen och från närliggande församlingar.

»En bra förändring, både för er läsare och för församlingarna.«

VI SOM jobbar på Kyrkpressen strävar hela tiden efter att utveckla tidningen och göra den så bra vi kan för läsarna, men också för de församlingar som gör detta nu 50-åriga projekt möjligt, tack vare att de massprenumererar på tidningen till sina medlemmar.

Det har nämnts tidigare, men tål att lyftas fram igen: I en enkät år 2018 sade i snitt över hälften av de svarande på områden där församlingen prenumerar på Kyrkpressen åt sina medlemmar att tidningen var deras främsta kontaktkanal till församlingen. Det här om något visar vilken viktig funktion Kyrkpressen har i församlingarnas arbete, och nödvändigheten i att hela tiden utveckla tidningen. Där tror vi att de lokala sidorna är en viktig del.

DET ÄR VIKTIGT att framhålla vilken skillnad vi journalistiskt gör mellan de lokala sidorna och resten av tidningen. På de lokala sidorna är det församlingarna som kommer med idéer till artiklarna, och Kyrkpressens redaktörer producerar innehållet utgående från önskemålen. I resten av tidningen gäller samma grundläggande journalistiska principer som under tidningens hela 50-åriga historia: det är redaktionen som självständigt avgör vad tidningen skriver om, enligt vad vi bedömer är intressant för er läsare.

Nicklas Storbjörk är redaktör på Kyrkpressen.

**När man
följer sitt
hjärta**

Philip Teir ville skriva en roman han bottnade i, en roman som lyfte känslor som han själv känt. "Jungfrustigen" är en berättelse om att bli förälskad, skilja sig och leva i en nyfamilj.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

Philip Teirs färsk roman *Jungfrustigen* är en berättelse om Richard, en författare som en kväll på en förlagsfest träffar en kvinna och förälskar sig i henne. Han skiljer sig, de flyttar ihop, en nyfamilj bildas.

Det som händer Richard har också hänt Philip Teir. Eller snarare: det som hänt Philip Teir händer Richard.

Hur självbiografisk är den här romanen egentligen?

– Jag vet inte om man kan svara på det i procenttal, säger han och ler.

Han ville skriva en roman han bottnade i. Han har skrivit flera intrigbaserade romaner och även om han hittat på personerna har de ändå börjat leva efter ett tag. Ändå har han kämpat med frågan: Är det här trovärdigt?

– Som författare vill man ju att det ska kännas sant, och därför gick jag ganska långt till mina egna erfarenheter. Men samtidigt: jag hoppas ju att jag inte är riktigt så endimensionell som en romanfigur, för en roman handlar om ett tvärsnitt ur en persons liv, och romaner handlar nästan alltid om kriser. Så jag vill inte säga att det är jag, för det är samtidigt inte jag.

Var det en terapeutisk upplevelse för dig att skriva den här boken?

– Jo, mer än tidigare. Det var också jobbigt. Det var lite som att återuppleva ett trauma i två år, varje dag – som i filmen *Groundhog Day*. Det påverkade humöret – men det gör ju skrivandet alltid. Jag försökte skjuta bort frågor om vad jag får skriva, jag bara skrev. Då kan man ju fråga sig varför man ska utsätta sig för något sådant. Men det var författaren i mig som tänkte: Hur skulle det vara att testa? Skulle det kunna bli en bok där jag kunde nå någonting, där det känns att jag verkligen bottnat i känslorna?

Rent tekniskt var det svårast att skriva om Richard, den person som baserar sig på honom själv.

– Andra människor har liksom konturer, men man har inte konturer själv. Vi vet alla att det är jättesvårt att ringa in vem man är, och man kan få en känsla av att man egentligen inte har en kärna. Kanske finns det också någonting i författarpersonligheten som är konturlöst.

Han kände att han fick gräva djupt i sig själv för att upptäcka motiven för en handling.

– För man lurar ju sig själv hela tiden. Man kan ha känt en känsla, men den känslan har man redan begravt så många gånger i förklaringar att det är nästan omöjligt att hitta tillbaka till den ursprungliga känslan. Den kunde komma till mig flera månader senare, genom en dröm, genom den känsla jag hade på morgonen: Det var ju så där jag kände! Och då

kunde jag gå tillbaka och skriva den scenen.

Vad ville du förmedla med den här berättelsen? När jag läste den tänkte jag mycket på skuld.

– En sak som jag tänkte på var: Hur skulle det vara att skriva en bok om skilsmässa, men utgående från den person som tvekar mellan två relationer. Om man tänker på Lena Anderssons romaner (*Egenmäktigt förfarande*, *Utan personligt ansvar*) så handlar de om den kvinna som är på andra sidan av den tvekan- den personen. Jag visste när jag började skriva att det kommer att vara svårt. Hur ska man skriva om det utan att det låter som ett försvarstal? Det kommer att låta som en människa som förklarar sig. Men det gör inte ämnet mindre intressant. Det måste ju ändå gå att skriva om det.

På tal om skuld: Han lyssnade nyligen på Martin Wicklin, som gör söndagsintervjuer i P1. Också Wicklin har separerat och lämnat sin kärnfamilj, för att han, som han uttryckte det, "följt sitt hjärta".

– Det var tydligt att han hade en färdig formulering för det. Men han sa också att han kände skuld för det väldigt länge, och han hade pratat med andra i samma situation. Jag har också gjort det. Jag tror att skulden är väldigt mycket min egen, den är kanske inte så intressant för andra i min omgivning. Skulden berör verkligen en själv. Man kan inte gå till någon och få hjälp med den.

Också fascinationen för den andra – i boken Richards fascination för Paula – är kanske ens egen och ett mysterium för andra.

– Ja, det är väl därför de här situationerna uppstår. Det är ju löjligt: ska man stå där och välja mellan två? Det är *människor* det handlar om. Det skulle vara konstigt om det gick att förstå. Det är ju härligt att det finns sådant i livet som är oförklarligt. Kemi mellan två människor är en sådan sak.

I boken är Richard ofta kluven mellan lojaliteten till Paula och lojaliteten till sina barn. Du är bra på att beskriva barnskän-

»Jag tror att skulden är väldigt mycket min egen.«

Litteraturen kan ge oss erfarenheter vi aldrig haft, säger Philip Teir.

lor. Vad tror du det beror på?

– Jag tror att det måste bottna i att jag har så starka minnen av hur saker känts. Om man återkommer till det här med skuld: i princip är ju barn alltid oskyldiga. Om ett barn betar sig illa kan man se att det inte är barnets fel. Men jag minns många situationer från barn- domen där jag känt skuld. Jag minns situationer där jag medvetet betett mig som jag vetat att man inte ska göra. Jag har inte varit särskilt rädd för att utmana status quo. Jag tror att jag var ganska besvärlig som barn. Jag brottades mycket med sådana känslor – jag vet hur det känns med föräldrarnas blickar.

Går du ofta in och föreställer dig hur dina barn känner det?

– Kanske lite för mycket. Det försökte jag verkligen skildra. Jag skriver där någonstans att det är lite som svart magi: om någon pickar i barnet så känner jag det i mig. Det skildras jättebra i teve-serien *Bonusfamiljen*, hur man försvarar sitt eget barn inför partnern. Man vet förstås hur barnet fungerar, men man har också vant sig vid vissa roller och skapat vissa roller. Och sen kommer någon annan och säger: Varför har ni de här rollerna, det är ju vansinnigt!

I *Jungfrustigen* ville Philip Teir skildra en vardaglig och ändå dramatisk händelse – en skilsmässa – ur mannens synvinkel. Han berättar att han hört om en man som nyligen läst boken och tyckt om den.

– Jag tänkte faktiskt att det skulle vara roligt om män som varit i samma situation skulle läsa den här boken. Jag tycker att den beskriver något som jag själv inte läst, inte nyligen. Det är ganska tunnsått med manliga romanförfattare i min generation.

Han läser mycket och märker att litteraturen påverkar hans liv.

– Lena Andersson och Karl Ove Knausgård har fått mig att se saker på ett nytt sätt. När Lena Andersson parodiskt och jätteskickligt skriver om att vara förälskad i någon som inte är lika förälskad tillbaka – då får jag verkligen en erfarenhet av den upplevelsen. Många kvinnor har känt igen sig i den berättelsen, men jag tycker att det är nästan ännu mer intressant vad män lärt sig av den.

Philip Teir

Författare och frilansjournalist. Festivalchef för Helsinki lit, som ordnas 15–16 maj. Gäster i år är bland andra Matilda Gustavsson, Alex Schulman och Vigdis Hjorth.

Familj: Sambo och två barn.

Uppvuxen i Jakobstad, bor i Helsingfors. Hör inte längre till kyrkan, men hade i tiden biskop Bo-Göran Åstrand som skriftskolpräst. "Talar dialekt som jag talar finska, efter ett tag märker man att det inte är helt naturligt."

Tycker om att simma. Har det senaste året gått kurser för att bli en bättre simmare. "Det är den enda sporten jag faktiskt tycker om."

Ellen och Axel Domingo arbetade med romer i Rumänien i två år. De lärde sig rumänska, de lärde sig kulturkrocka, men mest lärde de sig om Gud och sig själva.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

GUDS AGENDA, INTE MIN EGEN

Det började med ett "galet stressigt ekorrhjul" hemma i Finland. Ellen och Axel Domingo jobbade och studerade och bodde i kollektiv och ledde smågrupper i församlingen.

– Vi hade en känsla av att vi stod rygg mot rygg med varandra och försökte tackla allt som kom. Vi längtade efter att få stanna upp för varandra och för Gud. Vi ville inte ständigt falla i samma gropar, säger Ellen.

De hade vänner från Petrus församling som kände till det arbete organisationen Networks gjorde med romer i Rumänien. Ellen tyckte att det kändes lockande att ha ett mellanår som volontär i Rumänien, särskilt efter att hon hörde att de gärna tog emot en barnmorska. Hon var inte klar med sina studier, men det var inte ett hinder för att få åka.

Axel var mer tveksam.

– Men jag kände att Gud kallade mig dit, och det var bara att säga ja till den kallelsen. Det var någon som lockade mig, något som inte var min egen vilja.

De anlände till Rumänien dagen efter ett fruktansvärt oväder, det värsta som svept över landet på mannaminne. Det fanns ingen elektricitet. När de anlände till den by där de skulle

bo fick de höra att det regnat in i den byggnad där de skulle sova, så de fick ett provisoriskt boende.

– Första minnet var att allt var helt mörkt, och luften doftade som efter en storm, säger Ellen.

– Det var du som ville åka dit och jag som var motvillig, men när vi var där var det helt tvärtom, säger Axel till Ellen. – Jag tänkte: Å vilket äventyr, det här är vad jag vill! Och du var olycklig.

Allt kändes rätt

Två veckor senare var Axel ännu mer entusiastisk. Miljön, språket, sättet att leva – allt kändes rätt.

– Utmaningarna var sådana som mitt hjärta hade längtat efter. Jag visste att jag kommer att växa.

»Vi ville inte ständigt falla i samma gropar.«

De lokala institutionerna var bevarade sedan kommunisttiden: postkontor där man använde stämplarna! På väg-

arna kunde man se kärror som drogs av hästar. Det var vattenproblem och avloppsproblem och sedan skulle man hugga ved för vintern. Axel njöt av att jobba med sina händer, även om han var helt ovan med det. Han studerar sociologi, och nu fick han jobba med något verkligt. Han fick hjälpa till med ett program där man byggde växthus åt familjer som hade potential att förvalta dem.

– Alla växthus var förstörda efter stormen, så de första tre månaderna lärde jag mig att få upp dem igen. Och sedan grävde jag diken. Jag gick ner flera kilo under de månaderna.

Han fick privilegiet att lära känna ett par romska män som jobbade för Networks.

– Båda två talade spanska, vilket är mitt fadersmål, så jag kom jättelätt in i samhället.

Ellen fick jobba tillsammans med en romsk sjuksköterska. Arbetet kan jämföras med finländsk rådgivningsverksamhet – utom att de gjorde hembesök och inte gav någon direkt vård, utan hjälpte familjerna att söka sig till det befintliga vårdsystemet. De samlade också grupper av mammor och hade undervis-

nings- och kaffestunder.

– Jag fick jobba med de här familjerna i två år och gå vid deras sida. Somen bonus hade Networks och det lokala sjukhuset samarbete med Karolinska institutet i Stockholm. Målet var att förbättra mödra- och spädbarnsvården och minska dödligheten. Det var väldigt krävande och väldigt roligt.

Snabbkurs i rumänska

Axel konstaterar att han snabbt märkte vilket västerländskt tankesätt han hade: man går från punkt A till punkt B.

– Men där fanns inte riktigt den logiken. Man följde en krislogik, man prioriterade det som absolut måste göras. Det gjorde att min egen agenda alltid trillade ner på andra plats. Det var lite som ett paradiset för mig, för även om jag tycker om att saker är förutsägbara ser jag också charmen och friheten i att få lämna över kontrollen.

I deras vardag krockade många olika kulturer: den rumänska kulturen, den romska kulturen, volontärernas kulturer. Axel började snabbt känna sig som hemma.

– Jag undrade vad det var som gjorde att jag kände mig så hemma i den

Networks i Rumänien

Networks är en ekumenisk missionsorganisation som arbetar med romer i Rumänien. Grundare är Lee Saville, som nyligen besökte Disciple-konferensen i Helsingfors.

Organisationen arbetar bland annat med krishjälp, självhjälp, utbildning och sysselsättning i tre romska samhällen. Den tar också emot volontärer. Läs mer på networks.org.ro

Axel och Ellen Domingo bor i Helsingfors. Axel studerar sociologi, Ellen jobbar som barnmorska.

romska kulturen. Då insåg jag att deras fysiska kultur ligger nära den spanska. Man tar tag i folk, man kommer väldigt nära ansiktet när man interagerar. Rumänerna är ett romanskt folk, språkligt släkt med det spanska folket. Men deras sätt att vara i en butik, till exempel, påminde vid första anblicken mer om det finska.

Det skulle lära sig rumänska för att klarasig. För Axel, som talade spanska och som är intresserad av språk, var det ganska lätt. Ellen kämpade mer.

– Axel kunde komma hem på kvällen och koppla av genom att läsa verb. Och jag, helt slut emotionellt och socialt efter en dag, orkade inte läsa rumänska på kvällen. Jag kom till en sådan nivå att jag klarade mig. Axel kunde efter två år till och med läsa romaner på rumänska, säger Ellen.

Att möta människor där de är

De lärde sig massor om andra under de två åren i Rumänien, men kanske mer om sig själva.

– Det var mycket jag läste in fel i början, också på grund av fördomar. Jag tänkte till exempel: Varför vill de bara ha den här saken, utan att fråga snällt? Senare förstod jag att orsaken

till att de vågar säga det så rakt ut är att de anser att du på riktigt är deras familj. De förmodar att om de behöver hjälp så ger du hjälp, och vice versa, säger Axel.

Ellen lärde sig hur viktigt det är att stanna upp och möta människor där de är.

– Jag märkte vilken kraft det finns i att komma in i människors liv och ta tiden att vara närvarande, även om man har bråttom. Att välja relation, välja att ge tid, och märka att det alltid är det som för saker framåt.

En dag i veckan fick de bibelundervisning och hade tid att stanna upp.

– Gudsrelationen blev förnyad om och om igen. Den växte och blev stabilare och djupare, vecka efter vecka kände jag att jag förstod nya saker, säger Ellen.

Dessutom levde de i ett team, slipades mot människor som alla kommit för samma sak: att lära sig mer om Gud och jobba med de fattiga.

– Jag fick lära mig att Gud är väldigt konkret. Han har skapat de här människorna och de är hans avbild. Också jorden som jag grävde i blev konkret, allt pekade tillbaka på Gud. Ofta var jag så frustrerad över att saker

inte gick som jag ville, men det sa allra mest om mig själv, om vilken attityd jag själv kommit dit med. Jag påminde om att Guds agenda är viktigare än min egen, säger Axel.

Ellen säger att det att hon ställdes mot familjer som hade det så svårt visade hur mycket skräp det fanns i henne själv.

»Jag fick lära mig att Gud är väldigt konkret.«

– Bekvämlighet, lättja, egoism, stolthet. Och att jag trodde att jag själv visste hur man skulle fixa saker och ting.

Axel ger ett exempel: En gång var det en man i Dece som bad honom hjälpa till med att hämta hö åt mannens hästar. Det innebar en bilfärd efter att Axels arbetsdag var slut.

– De första två gångerna han bad mig blev jag så störd och tänkte: Jag vill inte fastna som hans slav, hans höhämtare. Sedan började jag fundera: Hur tänker jag egentligen här? Hem-

ma väntade ju allt bra ändå på mig. Jag hade inte mycket att klaga på. Varför var jag ens i Rumänien? Jag var ju där för att lära känna dem bättre? Vilket bättre sätt fanns det att göra det på än att sitta i bilen och snacka.

Förvandlades ni?

– Jag märker att det dyker upp en jantelag som säger att det här får man inte säga. Men vi förändrades ju jättemycket. Det var inte en bekväm och snabb process, men vi formades. Vi hade lättare att se förändringen hos den andra än hos oss själva. Jag såg det hos Axel och han lyfte fram sådant han såg hos mig, säger Ellen.

– Jag, som studerat något så teoretiskt som sociologi, märkte att jag blev själsligt väderbiten. Nu när jag varit så mycket i det verkliga, det empiriska, har jag också fått en mer grundad teori, säger Axel.

Också deras parrelation stärktes.

– Du sa i början att vi stod vända med ryggarna mot varandra, men sedan blev det tvärtom, säger Axel. – Vi började titta på varandra igen, bildligt talat. Och ju mer man lär känna varandra desto mer ser man både utmaningar och fina saker.

Anita Ismark samlade mest röster bland lekmännen som valdes in i stiftsfullmäktige för några veckor sedan. Hennes vision är en inkluderande kyrka som fungerar som motkraft mot den ökande intoleransen i samhället.

TEXT OCH FOTO: JOHANNA GRANLUND

Då Anita Ismark ser tillbaka på sitt yrkesliv kan hon dela in det i två tjugoårsperioder. Den första tjugoårsperioden jobbade hon som kommunsekreterare i Korpo och den andra som kommundirektör i Korsnäs. Vid sidan av sitt arbete har hon ägnat sig åt en lång rad statliga och kommunala förtroendeuppdrag och åt föreningsliv i olika former.

– Jag har alltid haft ett stort samhällsengagemang. Min drivkraft är att vara en del av samhällsbygget och vara med och påverka samhällsutvecklingen, säger hon.

Inför stiftsfullmäktigevalet lyfte hon fram vikten av en god sammanhållning inom stiftet, trots alla åsiktsskillnader. Hon poängterar vikten av tolerans och acceptans för att människor är olika, dels inom kyrkan, men också i samhället i stort.

– Jag är förskräckt över utvecklingen i samhället. Varifrån kommer rasismen, varifrån kommer intoleransen? Vi har länge tagit demokrati och öppenhet för givna, men jag ser att de inte längre är självklara, och det bekymrar mig.

Merkels tal gav idé till söndagsskola

Anita Ismark konstaterar att det är vi själva som måste fungera som motkrafter mot intolerans. Som en del i arbetet för ett mer inkluderande samhällsklimat föreslår hon söndagsskolor för vuxna, som en repetitionskurs av skriftskolan eller som en Alpha-kurs, men marknadsförd på ännu bredare front. Det skulle kunna hjälpa människor att återupptäcka något av kristendomens kärnbudskap.

– Det budskapet handlar om att alla är lika mycket värda. Alla är olika, men samtidigt lika värdefulla.

Idén fick hon efter att ha läst ett tal av Tysklands förbundskansler Angela Merkel, som förundrade sig över att vi är så rädda för invandring från främmande religioner och kulturer samtidigt som våra kyrkor står tomma och vi inte tycks ha något intresse för vår egen religion och kultur.

– Många blir allt mer fjärrade från kyrkan. Jag tror att det leder till rotlöshet om man varken har något att tro på eller känner någon kulturell tillhörighet. Rotlösheten leder i sin tur till otrygghet. Då religion blir främmande i det egna livet uppfattas också andras religioner som skrämmande, säger Ismark.

Vill se en kyrka

Som ledamot i stiftsfullmäktige har hon visserligen inte direkt möjlighet att driva några teologiska frågor, utan fokus ligger på formaliteter som verksamhetsberättelser, bokslut och budgetar.

– Samtidigt får ledamöterna komma med initiativ som berör kyrkans verksamhet. Idén om söndagsskolan kunde vara en sådan. Min vision för den kommande mandatperioden

» Jag trivs bäst när jag får saker att hända i positiv riktning, och jag fortsätter engagera mig så länge det är roligt.«

är att stiftsfullmäktige också skulle fördjupa kontakten till församlingarna och jobba med ännu mer förankring i församlingens vardag än tidigare.

Pensionärer behövs i samhället

Anita Ismark har själv vuxit upp i en församling, i hennes fall Vasa svenska församling.

– Jag var med på möten, läger och utfärder. Församlingstillhörigheten var för mig något helt naturligt, precis som för många andra österbottningar. Särskilt junior- och ungdomsgrupperna i Kerstin Haldin-Rönns och Kerstin Granviks regi har varit viktiga för mig. Vi talade om "Lill-Kerstin" och "Stor-Kerstin", minns Anita Ismark leende.

Under studietiden bodde hon i Åbo, där hon läste samhällsvetenskapliga ämnen och

Som nybliven pensionär läste Anita Ismark sextio studiepoäng allmän teologi. Hon ville prova något helt annat efter decennier av intensivt arbete i kommunens tjänst. Teologin gav mersmak – förr eller senare tänker hon fortsätta studierna.

Anita Ismark

Kommunalsråd, pensionerad kommundirektör i Korsnäs kommun.

Röstmagnet i valet av lekmanneledamöter till stiftsfullmäktige.

Ordförande för Korsnäs prästgårdsmuseum.

Gift med Bjarne Ismark, har tre vuxna barn.

där alla är välkomna

blev politices kandidat. Där träffade hon också sin man Bjarne. Paret har idag tre vuxna barn.

Nu är Anita Ismark pensionär sedan snart fem år tillbaka, men en stilla och tillbaka-dragen tillvaro är inte i hennes smak. Hon är antingen ordförande eller viceordförande i Svenska Pensionärsförbundet, Svenska Hjärtförbundet, Korsnäs pensionärer och föreningen Korsnäs prästgårdsmuseum. Utöver stiftsfullmäktige är hon dessutom medlem i ytterligare några stiftelser och styrelser.

– Jag kan ju inte sätta mig ner och göra ingenting! Jag trivs bäst när jag får saker att hända i positiv riktning, och jag fortsätter engagera mig så länge det är roligt, säger hon.

Anita Ismark slår fast att pensionärer behövs i samhället.

– Föreningar ropar efter folk som vill ge av sin tid och då kommunernas resurser blir allt knappare kan pensionärer bidra med sin kunskap och sin erfarenhet även på det området.

Trivs i gammal prästgårdsmiljö

Prästgårdsmuseet i Korsnäs ligger Anita Ismark varmt om hjärtat. Museet visar hur en österbottnisk prästfamilj kunde bo och leva i slutet av adertonhundratalet, med matsal, salong, pigkammare, en skola på vinden och ett gästrum som alltid stod reserverat för biskopen.

– Det här är min insats i församlingen, säger hon om sin roll som ordförande för föreningen. Museet är inrymt i den två hundra år gamla prästgården som fortsättningsvis ägs av Korsnäs församling.

– Man blir verkligen biten av den här gam-

»Jag kan ju inte sätta mig ner och göra ingenting!«

la miljön. Jag gillar gamla hus, gamla saker och historia. Tur att min man är likadan! Vi äger själv några gamla hus, berättar Ismark.

Som föreningens största utmaning ser hon något som de flesta förvaltare av gamla byggnader känner igen: det ständiga underhållsbehovet. Just nu har både föreningen och församlingen ansökt om medel för att kunna byta ut eller reparera taken på prästgården och några av uthusen.

Ordförandeskapet är enligt Ismark som bäst då något kulturellt evenemang går av stapeln i föreningens regi.

– Två år har vi haft sommarteatrar som har engagerat många både yngre och äldre ortsbor. Vi ordnar också sommarkonserter, berättarkvällar och utställningar. Jag går igång på sådana saker och tycker det är väldigt roligt!

MIKAELA BJÖRK

”Må det ske med mig som du har sagt”

DETTA MÅSTE VÄL ändå vara en av de mest revolutionerande dagarna under hela vårt kyrkoår – Marie bebådelsedag! Inkarnationen! Wow! Det är helt makalöst hur han älskar oss, vår Gud. I all vår bortvändhet och strävan efter att klara oss själva så letade han efter en väg att nå fram till oss och valde att ta hjälp av en flicka i de yngre tonåren. Han valde att lägga bort all kontroll och verkligen bli hundra procent människa, samtidigt som han fortfarande är hundra procent Gud. Vi har en Gud som har identifierat sig med oss fullt ut, utan några som helst förbehåll, med allt vad jordiskhet och kroppslighet innebär.

»Han valde att lägga bort all kontroll och verkligen bli hundra procent människa.«

FÖR MARIA kan det inte ha varit lätt att greppa vad som hände med henne. Ett märkligt möte med ärkeängeln Gabriel, någonstans i den lilla staden Nasaret. Det var omvälvande för både Maria själv och omgivningen. En vanlig graviditet i sig bär redan något av ett kosmiskt och mysteriöst skimmer över sig, och ännu mer då detta faktum att bära Gud själv i sin livmoder. Tanken är långt mer än hisnande.

MED TANKE PÅ de extraordinära omständigheterna kan man ibland bli lite fundersam över Marias frånväro i vår kyrka. Hon spelar en avgörande roll i frälsningsdramat. Påskhändelserna som vi strävar emot under fastan påverkas direkt av Marias ord till Gabriel: ”Må det ske med mig som du har sagt.” Jag tror att Gud kunde ha hittat en annan väg för att bryta dödens makt, men nu valde han att använda Maria. Guds egen erfarenhet har präglats av henne. Jag ber endast till min Herre, men jag vill lyfta fram denna Gudsmoder och tacka min Gud för att hon ställde sig till förfogande.

Mikaela Björk är kock med teologisk bakgrund. **Idag** är hon glad över vårvintern och löftet om nytt liv. **Hennes tips:** Tacka för de personer som har bidragit med mognad och tillväxt i ditt liv.

SÖNDAG 15.3.2020, Tredje söndagen i fastan

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

är vi mitt inne i fastetiden. Från början var det vanligt att nya medlemmar i församlingen döptes vid påsk. Då var fastetiden en förberedelse för dopet. Temat för söndagen är **Jesus segrar över ondskans makter**. Vi uppmanas tänka efter på vilken sida vi står.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jer. 26:12–16

ANDRA LÄSNINGEN

Upp. 3:14–19

EVANGELIUM

Joh. 12:37–43

”Trots att Jesus hade gjort så många tecken inför dem trodde de inte på honom.”

Läs mera i
Joh. 12:37–43.

Psalmförlag

844: 1–3, 7, 260, 483, 873

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

”Herre låt mig få ett Maria-hjärta som är mjukt, tacksamt och lyhört för din Andes verk.”

Bönen är skriven av Mikaela Björk

SÖNDAG 22.3.2020, Marie bebådelsedag

Nästa söndag

handlar om hur ängeln Gabriel kommer till Maria med budskapet om Jesus födelse. Maria ställer sig villigt och helt till Guds förfogande. Temat är **Herrens tjänarinna**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

1 Mos. 3:8–15

ANDRA LÄSNINGEN

Gal. 4:3–7

EVANGELIUM

Luk. 1:39–45

”Välsignad är du mer än andra kvinnor, och välsignat det barn du bär inom dig.”

Läs mera i
Luk. 1:39–45.

Psalmförlag

58, 56, 809, 303

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Njut av renässansmusik

Helsingfors kyrkosångsförbund firar en mäs-
sa med storsla-
gen renässansmusik söndagen 22 mars klockan 18 i Paulus
kyrka i Helsingfors.

Körsångare från alla tre vuxenkörer in-
om Esbo svenska församling med-
verkar, liksom andra sångare från he-
la huvudstadsregionen, en solistgrupp
bestående av kyrkomusikstuderande
från Sibelius-Akademien samt en färg-
sprakande orkester med tidstypiska
renässansinstrument.

Dirigent är förbundsdirigent **Nina
Kronlund**. Vi får höra mässmusik av
några av kyrkomusikens mest kän-
da renässansmästare som Palestrina,
Victoria, Gabrieli och Lasso. Samtli-
ga psalmer är bekanta från vår psalm-

bok och sjungs denna gång, som sig
bör, till tidstypiska renässanstida ar-
rangemang. I psalmerna får naturligt-
vis även församlingen sjunga med till-
sammans med körerna och orkestern.

De utvalda verken är komponera-
de för 8-, 12- och 18-stämmiga körer.
Instrumentationen för renässans-
orkestern är skräddarsydd för just
denna mäs-
sa av **Markus Malmgren**,
som också fungerar som organist på
Pauluskyrkans ypperliga medeltons-
orgel av italiensk 1500-talsmodell.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Sö 15.3 kl. 10: Högmässa i Lapträsk kyrka

kl. 13: Högmässa i Lovisa kyrka

kl. 16: Högmässa i Andreaskapellet, Andersby

Sö 22.3 kl. 10: Högmässa i Sävträsk kapell. Agricolakören medverkar

kl. 13: Högmässa i Pernå kyrka. Vi firar högmässa med välsignelse av hjälpledare

Mer information om verksamheten:
www.agricolaforsamling.fi

BORGÅ

SÖ 15.3 KL. 10: Gudstjänst i Emsalö kapell

KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan

MÅ 16.3 KL. 8.30: Stolfysio, Gröt & prat Vårberga församlingscentrum, Sampov. 1.

KL. 13: Sjömansmissionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg. 24

KL. 9: Familjecafé i Domprostgården, Finnbyv. 6. Serveringsavgift 2 € / familj.

TI 17.3 KL. 12: Andakt med lunch i Finska församlingshemmet, Lundag. 5

KL. 13.30: Männens samtal i musikrummet, Runebergsg. 24

ON & TO KL. 10–13.30: Café Ankaret är öppet i församlingshemmet, Runebergsg. 24

ON 18.3 KL. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Runebergsg. 24

TO 19.3 KL. 18: Bibeljakten i Café Ankaret

LÖ 21.3 kl. 16: Knattekyrkan i Lilla kyrkan

KL. 18: Helgmålsbön i Domkyrkan

Sö 22.3 KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan

MÅ 23.3 KL. 8.30: Stolfysio, Gröt & prat Vårberga församlingscentrum, Sampov. 1.

KL. 9: Familjecafé i Domprostgården, kl. 9:00–11:30, Finnbyv. 6. Serveringsavgift 2 € / familj.

TI 24.3 KL. 12: Andakt med lunch i Finska församlingshemmet, Lundag. 5

KL. 13: Vänstjänstvännerna besöker Wilhelmina, resurscenter för äldre, Askolinsväg 1 F.

ON 25.3 KL. 13: Mariakretsen samlas i musikrummet, Runebergsg. 24

ON & TO KL. 10–13.30: Café Ankaret är öppet i församlingshemmet, Runebergsg. 24

TO 26.3 KL. 13: Missionskretsen samlas i församlingshemmets musikrum, Runebergsg. 24

KL. 14: Kråkökretsen samlas på Sjötorp

KL. 18: Bibeljakten i Café Ankaret, Runebergsg. 24

LÖ 28–SÖ 29.3: Biblidrama Workshop, i Svenska församlingshemmet, Runebergsg. 24, Apostolidou, Eisentraut-Söderström. Kom med på ett veckoslut där vi tillsammans upplever en bibeltext genom olika dramaövningar och genom att måla. Lunch och kaffe serveras båda dagarna. Anmäl dig till hanna.eisentraut-soderstrom@evl.fi

SIBBO
Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbo-svenskaforsamling.fi

Lö 14.3 kl.18: KU:s årsmöte i Prästgården.

Sö 15.3 kl.12: Högmässa i Sibbo kyrka.

Må 16.3 kl.14: Kyrkoby missionskrets, möte hos Rose-Maj, Brobölev.47.

TI 17.3 kl.10: Bönepromenad, start Kyrkoby församlingshem.

TI 17.3 kl.13.30: Paipis missionskrets, möte hos Kerstin, Fredsbackav.60.

Ons 18.3 kl.10: Frukost i Söderkulla kyrka, svenskspråkig andakt. Kl.10–11 diakonijour.

To 19.3 kl.18 i Kyrkoby församlingshem: Tro, hopp och kärlek. Micaela Röman samtalar med Raakel Lignell. I samtalet bekantar vi oss med människan bakom den offentliga och kända rollen, ett samtal om tron, hoppet och kärleken som bär i personens liv. Musik, servering. Sångsolist: Emma Gustafsson.

Lö 21.3 kl. 18 i Söderkulla kyrka: One Hand, One Heart, musikalkonsert till förmån för gemensamt ansvar. Marina Palin, Mikael Grönroos och band under ledning av Lauri Palin. Servering. Försäljning av GA-produkter.

Sö 22.3 kl.10: Pilgrimsvandring i Paipis med start från Södra Paipis skola. Ca 20 km. Ta egen matsäck/mellanmål med. Ingen förhandsanmälan. Med Milja Westerlund och Mikael Grönroos.

Sö 22.3 kl.10: Familjegudstjänst på Marie bebådelsedag i Söderkulla kyrka.

Marthor med barn och barnbarn inbjuds, alla är välkomna. Barnkören medverkar. Klädbyttardag, hämta kläder du inte mera behöver och byt till dig kläder du tror dig ha nytta av.

Kyrkkaffe med våfflor i församlings-salen.

Sö 22.3 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka. Hjälpeldarna välsignas.

Må 23.3 kl.14: Diakonisyföreningen i Prästgården.

Må 23.3 kl.19: Min kropp, mitt tempel i Söderkulla kyrka.

On 25.3 kl.10: Frukost i Söderkulla kyrka. Finskspråkig andakt. Kl. 10–11 Dakonijour.

On 25.3 kl.11: Stoljuppa i Kyrkoby församlingshem.

On 25.3 kl. 12: Sjeueuroslunch för daglediga i Kyrkoby församlingshem.

To 26.3 kl.13: Box missionskrets, möte hos Gitta på Stengårdsv.19

To 26.3 kl. 18.30: Kvinnor mitt i livet med Sibbo friförsamling i Gesterby missionshus, Gesterbyvägen 102.

Korpi.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högborgsgatan 12
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

GUDDSTJÄNSTER

Högmässa: söndagar kl. 10 i S:t Jacobs kyrka.

Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan.

Veckomässa: onsdagar kl. 18 i Gamla kyrkan.

Korsvägen: tisdagar kl. 18 i Johanneskyrkan. En stillsam andakt i fastan.

Andakt: tisdag 17.3 kl. 17.30–18.30 i Drumsö seniorhus.

Mässa: söndag 22.3 kl. 18 i Pauluskyrkan med Helsingfors svenska kyrkosångsförbund.

För mer information om gudstjänsterna, besök www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes och klicka dig in på veckoprogrammet.

BARNFAMILJER

Musiklek: för barn i åldrarna 0–5 år. Musikleken ordnas flera gånger i veckan, i Hörnan, i S:t Jacob och Bokvillan.

Mer info om de olika grupperna finns på vår hemsida.

Babyrytmik: tisdagar kl. 10–12 i Hörnan. Sångstund för de äldre barnen (8–12 mån) kl. 10 och för de yngre barnen (2–8 mån) kl. 11. Babyrytmik för de

minsta (2–7 mån) fredagar kl. 11 i Hörnan. Lek, servering och gemenskap. **Öppen dagklubb:** onsdagar kl. 10–12 i S:t Jacob. Dagklubben är för barn i alla åldrar tillsammans med en vuxen. Kaffe, smörgås, lek, pyssel och frivillig andaktsstund. Ledare: Heidi Savola-inen.

Vid frågor om barnverksamheten kontakta Helena Hollméus, helena.hollmerus@evl.fi eller 050 401 0390.

GEMENSKAP

Måndagsträff med lunch: måndag 16.3 kl. 12.15–13.30 i Högbergssalen. Pris: 3€, pengarna går till diakonin. Delta gärna i middagsbönen i Johanneskyrkan kl. 12. Obs! Ingen måndagsträff 23.3.

Kaffe med Johannes: måndag 16.3 kl. 13–15 i Folkhälsanhuset, Verkstaden. Salenius.

Drop in-café: tisdag 17.3 kl. 12–13.30 i Johanneskyrkans krypta. Servering utan avgift. Delta gärna i middagsbönen i kyrkan kl. 12.

Diakoniträff: torsdagar kl. 14–15.30 i S:t Jacob. Salenius. 19.3: Besök till köpcentret Redi. Träff på Fiskehamns metrostation (österut) kl. 13.45. Busck-Nielsen, Salenius. 26.3: Anhild Träskman gästar. Tema: Mitt liv! **Samtalsgruppen "Bibel, tro o. tvi-vel":** måndag 23.3 kl. 18–20 i Hörnan. Dagens gäst: Henrik Andersén. Kisa Korkman, Frände.

EVENEMANG

Allsång i Högbergsgården: onsdag 18.3 kl. 18 i Högbergssalen med Solveig Gräsbeck, Christer Romberg & diakonissorna.

Gemensamt Ansvar-lunch: tisdag 24.3 kl. 12–15 i Högbergssalen. Pris 15€.

Rekreationsdag för ande, kropp och själ: måndag 18.5 till Råfsö, Kyrkslätt. Start kl. 9 från Kiasma. Pris: 20€. Anmälan till Gunvor Frände (050 380 1872, gunvor.frande@evl.fi) senast 30.4.

Sommarvistelse för pensionärer: 8–12.6 i Labbnäs, Kimitoön med diakoniarbetarna Karin Salenius och Nenne Lappalainen. Frisk luft och rörelse utlovas! Start med buss från Kiasma kl. 10. Hemfärd 12.6 till samma plats ca kl. 17.30. Pris: 200€ (inkluderar helpension och resa). Anmälan senast 30.4 till Karin (050 380 0867) eller via anmälningslänken som du hittar på vår hemsida.

BÖN OCH MEDITATION

Middagsbön: vardagar kl. 12 i Johanneskyrkan.

MUSIK

Musikmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

UNGDOMAR

Öppet hus: måndagar kl. 15–20.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
GUDESTJÄNSTER

Högmässa: i Matteuskyrkan varje söndag kl. 10 med kyrkkaffe efteråt i församlingssalen. För mer info besök www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus. Varmt välkommen!

Ungdomsmässa: i Matteuskyrkan varje onsdag kl. 18. Ungdomsmässan är en halvtimmes mässa med bönevandring, nattvard, dialogpredikan och musik. Den genomförs med och av församlingens ungdomar. Välkommen oberoende av ålder!

BARN OCH FAMILJER

Musikleken: Klapp & Klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & Sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) varje tisdag i Matteuskyrkan. Där får man sjunga, dansa och leka med andra jämnåriga. Vi sjunger en halv timme och efteråt

finns det möjlighet att umgås över en kopp kaffe (eller köpa lunch i vår lunchrestaurang). Välkommen!
Knattekyrka: tisdagen den 17.3 kl. 10 i Matteuskyrkan. Vi leker rörelse- och musiklekar tillsammans i kyrkan i ca en halv timme. Fika efteråt!

Popkören: (åk 4–7) övar varje onsdag kl. 15 i Matteuskyrkan. I popkören sjunger vi de bästa poplåtarna tillsammans och uppträder på Matteus församlingskonserter under våren. Ledare är Emma Gustafsson och du kan anmäla dig till emma.gustafsson@evl.fi.

Klubbar och körer: ordnas i skolorna på Matteus församlings område. Mera info om dem får du via Matteus hemsida.

Dagklubben: (3–6 år) samlas i Matteuskyrkan måndagar och fredagar kl. 9.30–12.30. Mera information på hemsidan. Ledare: Marianne Bergström, kontakt och anmälan 040–5949719.

Familjeklubben: samlas torsdagar i Matteuskyrkan kl. 9.30–12. Rolg samvaro med barn och vuxna i olika åldrar – välkommen med! Ingen anmälan krävs.

Påskpyssel: lördagen den 28.3 kl. 10–13 i Matteuskyrkan. Pyssel för alla åldrar – välkommen med! I samband med pysslet ordnas även musiklek för barn i åldern 1–4 år kl. 10. Ingen anmälan krävs!

UNGA

Öppet hus: varje onsdag kl. 15 i Matteuskyrkan. Kom och prata, läsa läxor, chilla eller spela tillsammans med våra ungdomsledare!

Ungdomskväll: onsdagen den 25.3 kl. 19–21 i Matteuskyrkans ungdomsutrymme.

VUXNA

Efter halv sex: torsdagen 26.3 kl. 17.30 i Matteuskyrkans Olavussal. Denna gång gästas vi av kulturproducenten Siw Handroos-Kelekay som arbetar i Stoa och Norhuset. Hon kommer att berätta om att ordna kulturevenemang på svenska. Möjligheten finns att få en bit mat och skilt program för barn finns. Anmälan i Facebook-evenemanget eller via Matteus församlings kansli (09) 2340 7300.

Stickklubben: samlas udda veckor i Matteuskyrkans Olavussal. Nästa träff är 12.3 kl. 11–13. Välkommen med!

Folkhälsans sällskapsträffar: samlas jämna veckor i Matteuskyrkans Olavussal. Nästa träff är 19.3 kl. 11–12.30.
Kaffe på plattan: lördagen den 21.3 kl. 12–14. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund. Du är också välkommen med och hjälpa till. Kontakta Carita Riitakorpi via carita.riitakorpi@evl.fi.

Samling för män: fredagen den 20.3 kl. 18 i Matteuskyrkans Olavussal. Välkommen!

MUSIK

Kyrkokören: övar på tisdagskvällar kl. 18.30–21. Mera info hittar du på Matteus hemsidor.

Kören Vår Ton: övar onsdagar kl. 15.45–16.30. Mera info hittar du på Matteus hemsidor.

Projektkören VOICE: fokuserar på popmusik och kommer att öva varannan söndag fram till avslutningskonserterna med välgörenhetstema i slutet av april. För mera info kontakta kantor Niels Burgmann via niels.burgmann@evl.fi eller 050–566 9418.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net
GUDESTJÄNSTER

Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagar kl. 10. 15.3, Sandell. Söndagsskola. Kyrkkaffe.

Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Söndagar kl. 12. 15.3, Metsäranta. Kyrkkaffe.

Puls-gudstjänst: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Kaffe efteråt! Barnkyrka och CoolKids för barn.

Kyrkhelgens högmässa: 22.3 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Kyrkhelgen med temat "Inför ditt ansikte" avslutas med gemensam mässa. Kyrkkaffe före mässan.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på Facebook och hör mer om barnverksamheten.

Knattekyrka i Petruskyrkan: Söndag 15.3 kl. 10. Knattekyrka är en fest för alla familjer och en möjlighet att träffa andra barnfamiljer, sjunga sånger och höra spännande bibelberättelser. Efteråt äter vi tillsammans. Välkommen med hela familjen och bjud även med vänner.

Petrus barnkör: Sjung och ha roligt efter skolan! Onsdagar kl. 15. Kom med! Petruskyrkan.

Musiklek: För dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans. Melanmål efteråt. Malms kyrka, ti kl. 10. Hagasalen, to kl. 10. Mer info av anne.koivula@evl.fi och på hemsidan.

Babyklubben: Varannan må kl. 14–15.30. Nästa gång 23.3. Babyrytmik, gemenskap och diskussion kring aktuella teman. För dig med barn under 1 år. Vi samlas i Petruskyrkans barnrum.

BÖN OCH BIBEL

Förbön och Tack: Ti 17.3 kl. 19: Tvåspråkig förböngudstjänst i Munkshöjdens kyrka. Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, Förbön och Tack kvällar ti kl. 18–19, 09–23407171.

Bibeleftermiddag: Onsdag 25.3 kl. 13. Bibelundervisning, kaffe, sång och bön. Stig-Olof Fernström. Hagasalen, Vespervägen 12.

HELSINGFORS

En helg inför Guds ansikte

Kyrkhelg Syd 20–22 mars i Petruskyrkan: En helg med temat "INFÖR DITT ANSIKTE" uppmanar oss att reflektera över Gud som Sanningen, som den Allsmäktige som leder historiens gång och som vill leda oss i våra liv. Programmet börjar på fredag kl. 19 och avslutas på söndag med gemensam mässa kl. 15.30. Mer info: kyrkhelg.fi

GEMENSKAP

Månadslunch med andakt: 18.3 kl. 12.30, Petruskyrkan. Lunch, andakt och litet program. Anmälan senast 16.3 till Bodil Sandell 0503803925 eller Gunilla Riska 0505768643.

Dagscafé: 24.3 kl. 13, Petruskyrkan. Andakt, kaffe och litet program. Mer info: Bodil Sandell

Samtalsgrupp för män: 23.3 kl. 19. Vi diskuterar aktuella teman med anknytning till den kristna tron, dricker kaffe och ber tillsammans. Välkommen! Café Torpet, Köpingsvägen 48.

Gudstjänstgruppen i Munksnäs: 26.3 kl. 18. Gruppen samlas 1 gång/månad och är till för dig som upplever att du på något sätt vill vara med och jobba för gudstjänsterna och gemenskapen i Munksnäs. Mer info av Ronny Thylin, tel 050–380 3548.

Petra-frukost: 28.3 kl. 10 på Café Torpet. Petra är en morgon med frukost och inspiration för alla kvinnor. Pia Kummel-Myrskog berättar om det hon lärde sig under en studievistelse i Mexico där hon studerade luthersk teologi. Frukost 8€/15€.

MUSIK OCH KÖRER

Allsångsstund: 18.3 kl. 12, Petruskyrkan. Sångstund för alla sångglada. 1 gång/mån i samband med månads-lunchen.

Petrus Vokalensemble: Varannan onsdag kl. 19 i Petruskyrkan. För dig som sjungit tidigare i kör. Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Kontakt: Peter Hilli

Lovsångsgruppen: 17.3 kl. 18. Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack-kvällarna kl. 19 samma kväll. Munkshöjdens kyrkas församlingssal.

KURSER OCH EVENEMANG

Kyrkhelg Syd 20–22.3 i Petruskyrkan: En helg med temat "INFÖR DITT ANSIKTE" uppmanar oss att reflektera över Gud som Sanningen, som den Allsmäktige som leder historiens gång och som vill leda oss i våra liv. Programmet börjar på fredag kl. 19 och avslutas på söndag med gemensam mässa kl. 15.30. Medverkande bl.a. Antti Laato, Peter Fagerholm, Pekka Simojoki, Fiona Chow, Björn Wallén, Daniel Björk. Mer info: kyrkhelg.fi

ÖVRIGT

Café Torpet: Församlingens mysiga café i Södra Haga är mycket omttyckt, speciellt bland barnfamiljer. Öppet: må–ti, fre 8–15. Ons–to 8–18.30. Morgongröt kl. 8–9.30, lunch 11–14, middag ons–to. Köpingsvägen 48.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 15.3. um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)

So 22.3. um 17 Uhr (!): Taisé-Gottesdienst (Matti Fischer)

OLAUS PETRI

Lö 14.3 kl 18: Helgsmålsbön. Teemu Suominen, orgel.

Sö 15.3 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka och Olli Saari.

Må 16.3 kl 17: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Ons 18.3 kl 10: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 19.3 kl 10: Babyrytmik (0–1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 19.3 kl 12: Babyrytmik (0–1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Lö 21.3 kl 18: Gregoriansk vesper. Kammarkör Stella Vocalis, dir. Taru Hämäläinen och präst Samuli Korka-lainen.

Lö 21.3 kl 21: Kompletorio. Taru Hämäläinen och Samuli Korkalainen.

Sö 22.3 kl 9: Laudes. Taru Hämäläinen och Samuli Korkalainen.

Sö 22.3 kl 11: Högmässa. Predikant Jacob Thronét, liturg Timo Viinikka, kantor Olli Saari. Olaus Petrikören medverkar.

Må 23.3 kl 17: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Ons 25.3 kl 10: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 26.3 kl 10: Babyrytmik (0–1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 26.3 kl 12: Babyrytmik (0–1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

80 år sedan Vinterkrigets slut fre 13.3: Kransnedläggning vid hjältegravarna invid Esbo domkyrka kl. 10. Klockringning i hela Finland kl. 10.55–11.

Högmässor:

Sö 15.3. Karabacka kapell kl. 10: Ertman. Malmgren. Kyrkkaffe.

Hagalunds kyrka kl. 12: Jäntti, Kronlund. Kyrkkaffe.

Esbo domkyrka kl. 12.15: von Martens, Malmgren. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Sö 22.3. Esbo domkyrka kl. 12.15: Kanckos, Brunell, Malmgren. Marthor-na inbjuds speciellt. Kyrkkaffe i församlingssgården. Diakon Karin Salenius berättar om sitt besök i Uganda. Friv. kaffeavgift för Gemensamt Ansvar.

Symamsellernas försäljning. Ta med kontanter!

Helsingfors Kyrkosångsförbunds mäs-sa med renässansmusik: Paulus kyrka i Helsingfors sö 22.3 kl. 18.

Körsångare från alla vuxenkörer i Esbo sv. förs., sångare från huvudstadsregionen, en solistgrupp med kyrkomusikstuderande från Sibelius-Akademins samt en orkester med renässansinstrument. Dir. Nina Kronlund. Markus Malmgren, orgel. Mässmusik av Palestrina, Victoria, Gabrieli och Lasso.

Samtalsgruppen "Kristen tro i vardagen": Folkhälsanhuset, biblioteket, Vindgr. 6 i Hagalund, fre 13.3 kl. 11, Jäntti. Samtal om tro och andliga upplevelser.

Tema-matkväll: Söndrik kapell to 19.3 kl. 17.30. Tema: Dikter om våren. von Martens, Brunell. Frivillig avgift för Gemensamt Ansvar.

En ny sorgegrupp börjar: Sökö kapell to 26.3 kl. 18–19.30. Välkommen att bearbeta din sorg efter en viktig människa. Förlusten kan ha inträffat

som följd av en människas bortgång eller en skilsmässa, men det kan också vara en konsekvens av någon annan form av förlust. Följande träffar 2.4, 16.4 och 23.4. Ingen förhandsanmälan behövs. Mer info: Heidi Jäntti, 040 531 1046.

Dagklubbar för 2–5-åringar hösten 2020: Elektronisk anmälan 2–31.3 på www.esboforsamlingar.fi. Dagklubbar samlas på förm. må–fre 2–4 gånger/vecka. Avgiften beror på antalet timmar/vecka. Klubbarna börjar v. 34 och finns på följande platser:

Carlberg i Gammelgård, Esbovikens kyrka, Olars kyrka, svenska sidan, och Esbo domkyrkas församlingssgård. Mer info: 050 432 6861, lisa.wentjarvi@evl.fi (klubbarna), 040 763 6250, helena.aitti-lindberg@evl.fi (klubbarna och den elektroniska anmälan).

Familjeklubbar: Köklax kapell varje må, Sökö kapell varje ti, Esbo domkyrkas församlingssgård varje on, Mattby kapell varje to, alla klubbar kl. 9.30–11.30.

Frivillig? Vad kan jag göra?: Olars kyrka, svenska sidan, to 26.3 kl. 10.30–12. "Frivillighet i praktiken" med Irina Lemberg. Mer info: taina.sandberg@evl.fi, 040 547 1856.

Ta hand om dig själv – samlingar för daglediga i alla åldrar: ti 17.3 Köklax kapell, on 18.3 Söndrik kapell, ti 24.3 Träffdax i Köklax kapell, ti 24.3 Olars kyrka, to 26.3 Karabacka kapell. Alla samlingar kl. 13–14.30.

Utfärd för daglediga i alla åldrar: På onsdag 20.5 åker vi iväg till hemlig destination. Trevligt sällskap, god mat, sevärda och upplevelserika utfärds-mål utlovas. Pris 20 euro, inkl. buss, lunch, kaffe och program. Heldagsutfärd. Anmäl dig senast 30.4, tfn 050 597 3313 eller e-post diakoni.esbosvenska@evl.fi.

Bussrutten annonseras vid ett senare tillfälle. Varmt välkommen med!

Symamsellerna: Varje ti i Vita huset, Prästgårdsgr. 1, kl. 16–19.

Öppen mottagning: varje helg fri to kl. 10–12 på Esbo svenska församlings kansli, Kyrkog. 10. Du kan komma in i olika ärenden, t.ex. för att prata eller utreda din ekonomi.

Gilla oss på Facebook: Esbo svenska diakoni

GRANKULLA

Fr 13.3 kl. 18–22: Ungdomskväll i Klubb 97, Marlen Talus.

Sö 15.3 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Må 16.3 kl. 16: Lär känna församlingen – träff för konfirmander.

Ti 17.3 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–11: Diakonimottagning och brödutdelning.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men-talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i nedre salen, Heli Peitsalo.

On 18.3 kl. 13.30: Kyrkosyöreningen i övre brasrummet.

Kl. 18: Sibelius-Akademins körledningsstuderandes konsert i kyrkan. Fritt inträde, programblad 10€ till förmån för Gemensamt Ansvar.

To 19.3 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgroup i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Fr 20.3 kl. 18–20: Unga vuxna i Klubb 97, Marlen Talus.

Sö 22.3 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Ti 24.3 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–11: Diakonimottagning och brödutdelning.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Karin Nordberg, Barbro Smeds.

"SALDO", en kortroman om hur det kan vara att leva med borrelia, Benita Backas-Andersson. Carina Fredriksson medverkar med visor från hennes nya CD-skiva "Våra visor till dig".

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men-talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i nedre salen, Heli Peitsalo.

On 25.3 kl. 13.30: Kyrkosyöreningen i övre brasrummet.

Kl. 17–19.30: Familjekväll i Grankulla kyrka med matservering, körövning, barnprogram och gemensam andakt, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

To 26.3 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgroup i övre brasrummet, Catherine Granlund.

FÖRSAMLINGSRETREAT 17–19.4.2020

PÅ SNOAN I LAPPVIK, HANGÖ: Som retreatledare fungerar Kent Daniels-son. Pris 80 €/församlingsmedlem och 160 €/andra. Anmälan före 31.3 till församlingens kansli tfn 050 500 7000 eller Arla Nykvist, tfn 040 502 9756.

KYRKSLÄTT

Fre 13.3 kl. 9–10: Morgongröt för 0,50€ i Veikkola församlingsshem. Även 20.3.

Fre 13.3 kl. 13–15: Effa på Hörnan för åk 3–4. Även 20.3, då är vi i kyrkan i centrum.

Sö 15.3 kl. 12: Högmässa i Kyrkslätt kyrka.

Tis 17.3 kl. 16.30–19: Familjestugan, öppen familjeverksamhet i Ellen. Även 24.3.

On 18.3 kl. 17.30: Mikaelikören sjunger i Ellen onsdagar under ledning av kantor Susann Joki.

To 19.3 kl. 15–17: MC på Hörnan för åk 5–6. Även 26.3.

Lö 21.3 kl. 12–16: Slöjd för vuxna i Reguel Bengtströms smedja, Gamla Kustvägen 86.

Sö 22.3 kl. 12: Högmässa i Kyrkslätt kyrka.

Må 23.3 kl. 18.30: Sång och bön i koret med Lars-Henrik Höglund.

To 26.3 kl. 15: Samling på Torgvägen för hjälpledare som vill vara med och planera palmsöndagens högmässa.

Kyrkoherdeämbetet: öppet må–to kl. 9–15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Sön 15.3 kl. 11: Gudstjänst i Svenska Hemmet, Kim Rantala, Anna Arola

Tis 17.3 kl. 10–11.45: Mammor, pappor och barn i Svenska Hemmet

Tis 17.3 kl. 12.45–15.15: Tisdagsklubben i Svenska Hemmet

Ons 18.3 kl. 13: Onsdagskaffe, OBS! POSTIMUSEO. Vi träffas kl. 13 vid Va-

priikki huvudingång, Alaverstaaraitti 5, 33100 Tammerfors, pris 7 €, guidning på svenska. Ring Essi (tnf 050 527 2290) eller Paula (tnf 050 433 7373) om du behöver skjuts.

Sön 22.3 kl. 11: Högmässa i Svenska Hemmet, Roger Rönnerberg, Paula Sirén

Tis 24.3 OBS! Ingen Mammis

Tis 24.3 OBS! Ingen Tisdagsklubb

Ons 25.3 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Raisa Harju-Autti: "Språk och identitet"

VANDA

Sö 15.3 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, A. Paavola, Isa Tuhkalainen.

Sö 15.3 kl. 12: Mässa i Taizéanda, Virta-kyrkan, Pikku-Kuohu, Rätörpsv. 8, J. Juntumaa, Isa Tuhkalainen.

Sö 15.3 kl. 19: Tvåspråkig psalmkon-sert, Psalmer-Virsiä, Helsing kyrka S:t Lars. Earthly Angels; Mikko Perkola, viola da gamba och sång, Eero Palviainen, luta, Marianna Henriksson, orgel, Kajsa Dahlbäck, sopran. Fritt inträde. Programblad 10 €.

Ti 17.3 kl. 12.30: S:t Martins diakoni- och pensionärskrets, Virta-kyrkan/ Aalto.

To 19.3 kl. 13: Sottungsby-Håkansböle pensionärskrets, Håkansböle kyrka, Håkansbölev. 48.

Lö 21.3 kl. 11: Missiobrunssi/brunch. Missionsarbete i praktiken. Tvåspråkigt evenemang i samarbete med Finska Missionssällskapet. Arr. Församlingarna i Vanda. Kontakt: Anu Paavola eller maria.jarviniitty@evl.fi.

Sö 22.3 kl. 10: Högmässa – Fören-ingarnas och Marthornas kyrksöndag, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, M. Fagerudd, A. Ekberg. Välkommen efter högmässan på kyrkkaffe i Prostgården.

ON 25.3 kl. 18: Ungdomskväll, Bagarstugan, Kurirv. 1.

Musikleik & babyrytmik: musikpedagog Heidi Åberg, ti 17.3, 24.3 i Virta-kyrkan/ Kuohu. Babyrytmik: 0–1 åringar kl. 14.15–14.45. Musikleik: 2–4 åringar kl. 14.45–15.15. Anmälningar: heidilisa.aberg@gmail.com.

Dagklubb: för barn i 2,5–6 års åldern alla vardagar utom onsdag kl. 9–12 fr.o.m. 16.3 och **Pysseklubb:** för skolbarn i åk 3–6, ti och on kl. 13–16 fr.o.m. 17.3 i klubbtrymmet i Myrbacka, Strömfårav. 13. Förhandsanmälan: barnledare Hanna Höglund, tfn 050 341 4964, hanna-mari.hoglund@evl.fi

Du som skall börja i ettan eller går i lågstadiet, välkommen med på barnläger sommaren 2020!

Dagsläger på Helsinggård: 1–5.6, 8–12.6 och 15–18.6 kl. 8.30–16.30.

Pris: 75€/vecka, i priset ingår mat och program. Du kan delta en, två eller tre veckor. Mera info: tf. barnledare Hanna Höglund, tel. 050–341 4964, hanna-mari.hoglund@evl.fi. Följ med när nätanmälan startar.

GRANKULLA

Församlingsretreat

Församlingsretreat 17–19 april på Snoan i Lappvik, Hangö:

Som retreatledare fungerar **Kent Danielsson**. Pris 80 euro/församlingsmedlem, övriga 160 euro. **Anmälan före 31.3** till församlingens kansli tfn 050 500 7000 eller Arla Nykvist, tfn 040 502 9756.

EKENÄSNEJDEN

Missionsdag i Raseborgs prosteri

Ekenäsnejdens svenska församling hälsar välkommen till **missionsdag i Ekenäs 29.3** tillsammans med missionärerna, gästerna **Tomas och Riikka-Maria Kolkka** från Finska Missionssällskapet.

Dagen inleds med **högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka**, där Tomas Kolkka predikar. Programmet fortsätter med thailändsk lunch i församlingshemmet där gästerna berättar om sitt arbete i Papua Nya Guinea och i norra Thailand och om hur dagens bibelöversättare jobbar. Anmälningar till missionsdagen kan riktas till diakonissan **Carita Englund**, tfn 040-5729510 senast den 20.3. Lotteri. För lunchen uppbärs en frivillig avgift.

Familjecafé: i Myrbacka, Strömfårav. 13. Ett familjecafé ordnas i samarbete med Folkhälsan i Vanda svenska församlings dagklubb i Myrbacka to kl. 9.30 - 12. Avgift 2€/familj inkl. kaffe/te smörgås och frukt. För mer info gå med i Facebookgruppen! Info om vårens program - se hemsidan.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 15.3:

- **Kl. 10 Högmässa:** Ekenäs kyrka. Lindström, Aittola, Nygård.

On 18.3:

- **Kl. 10.30 Babykonsert:** Ekenäs kyrka. Nylund, Aittola, Wikström. Musik med och för små barn tillsammans med en vuxen på golvet framme i kyrkan. Servering efteråt.

Sö 22.3:

- **Kl. 10 Högmässa och konfirmation av vinterskriftskolan:** Ekenäs kyrka. Westerholm, Lindroos, Wikström.

- **Kl. 12 Högmässa:** Snappertuna kyrka. Yliportimo, Lindroos.

- **Kl. 12 Andakt och ansvarslunch för GA:** Tenala förs.hem. 10 €/vuxna och 4€/barn 4-15 år. Anm. på pastorskansliet tfn 019-2411060 kl. 9-13, senast 13.3.

- **Kl. 18 Innerlighetens mässa:** Bro-marvs kyrka. P.Nygård: dirigent, kantor, M. Yliportimo: liturg, predikant. Ekenäs kyrkokör o. Snappertunakören medv.

On 25.3

- **Kl. 19 Ung gudstjänst:** Ekenäs kyrka. Wikström, Edman.

Sö 29.3:

- **Kl. 10 Högmässa:** Ekenäs kyrka. Yliportimo, Aittola. Tomas Kolkka, predikan, Riikka-Maria Kolkka medv.

- **Kl. 11.30 Missionsdag i Raseborgs prosteri:** Ekenäs förs.hem. Riikka-Maria & Tomas Kolkka berättar om sitt arbete i Papua Nya Guinea och i norra Thailand. Thailändsk lunch med frivillig avgift och lotteri. Anm. senast 20.3 till Carita Englund, tfn 040-5729510.

Sö 29.3:

- **Kl. 16 Musikandakt:** Tenala kyrka. Musik i Moll. S. Lindroos, orgel, J. Edman, andakt.

Sö 29.3:

- **Kl. 17 Matiné med klassiska pärlor:** Ekenäs kyrka. Akademiska orkestern, dir. Sauli Huhtala. Biljetter 15€, pens/stud/barn 7-16 år 10€, en timme före vid dörren.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 15.3:

- **Kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

- **Kl. 18.00 Konsert:** Film- och festmu-

sik på orgel med Marianne Gustafsson Burgmann: Ingå kyrka. Fritt inträde, programblad 5 €, kaffe med tilltugg 5 €, alla intäkter till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar. Ta med din egen kudde, hämta dig en kopp kaffe och gör dig bekväm för att lyssna till bekanta och obekanta melodier.

Må 16.3:

- **Kl. 15.30-18.00 Måndagsöppet:** Ungdomshuset. Ahlfors.

- **Kl. 18.30 Bibelgrupp:** Prästgården. Hellsten.

Ons 18.3:

- **Kl. 14.00 Missionssyfoereningen:** Prästgården. Björklöf.

To 19.3:

- **Kl. 9.00 Ekumenisk bön:** Ingå kyrka.

- **Kl. 10.30-12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets bottenvåning. Nylund.

- **Kl. 13.00 Minnesgrupp och stödgrupp för närstående:** Prästgården.

Fre 20.3:

- **Kl. 18.00 Israeliska danser:** Församlingshemmets bottenvåning.

Sö 22.3:

- **Kl. 10.00 Högmässa, Marie bebådelsedag, Marthornas kyrkhelg:** Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann. Lunch efteråt på församlingshemmet.

Må 23.3:

- **Kl. 15.30-18.00 Måndagsöppet:** Ungdomshuset. Ahlfors.

Ons 25.3:

- **Kl. 14.00 Församlingsträff:** Prästgården. Lindell.

To 26.3:

- **Kl. 10.30-12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets bottenvåning.

Nylund.

Lö 28.3:

- **Kl. 10-13 Diakoni basar:** Prästgården.

Försäljning av bakverk, lotteri, kaffe med tilltugg till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar. Vill du vara med och hjälpa, ge ditt bidrag till försäljning, tag gärna kontakt med Birgitta Lindell, tfn 040-555 2090.

Sö 29.3:

- **Kl. 10 Prosteriets missionsdag:** Ekenäs kyrka. Medv. bl.a. Tomas och Riikka-Maria Kolkka. Efter mässan thailändsk mat, lotteri mm i Ekenäs församlingshem. Anmälning om deltagande, matallergier och behov av transport senast 19.3. till församlingkansliet, tel. 09-2219030.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Högmässa sö 15.3

kl. 10 i S:ta Maria kyrka i Pojo.

kl. 12 i S:ta Katarina kyrka i Karis.

Högmässa sö 22.3

kl. 10 i S:ta Maria kyrka i Pojo.

kl. 12 i S:ta Katarina kyrka i Karis.

Festkonsert sö 22.3

kl. 16 i S:ta Katarina kyrka då kyrkan fyller 220 år.

Vivaldi:Gloria beställningsverk av Jan Hellberg och Roland Näse, psalmsång, m.m. Medverkande: Katarina Singers, Pyhän Katariinan Laulajat, Ikivihreät, Projektkör och -orkester, solister. Dirigenter Åsa Westerlund och Hanna Noro. Fritt inträde.

Mässa ons 25.3

kl. 19 i S:ta Maria kyrka i Pojo

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

GA lunch (vuxna 10€) med musik, Cappel: lö. 14.3 kl.11.30-14

Högmässa: sö. 15.3 kl. 12 i S:t Petri kyrka, Cleve & Forsman.

Högmässa: sö. 22.3 kl. 12 i S:t Petri kyrka.

www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 15.3 kl. 13.00: Högmässa i Lojo kyrka. Kyrktaxi och kyrkkaffe

On 18.3 kl. 18.00: Kvällsmässa i Virkby kyrka, kvällste

Sö 22.3 kl. 13.00: Högmässa i Virkby kyrka. Kyrktaxi och kyrkkaffe

S:T MICHELS STIFT

KOTKA-KYMI

22.3 kl. 13: Högmässa i Langinkoski kyrka, Tuomi Larvi, Susanna Hauer.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 15.3 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.

On 18.3 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.

To 19.3 kl. 13: Pensionärsträff i Pargas församlingshem.

Lö 21.3 kl. 18.15: Sankta Katarina festkonsert i Pargas kyrka. Med anledning av Karis kyrkas 550-årsjubileum gästas Pargas av musikensemble från Raseborg för en festkonsert. Fritt inträde!

Sö 22.3 kl. 10: Marie bebådelsedags högmässa i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Ollila. Marthornas kyrksöndag med färsk bullar till kyrkkaffet. Kyrktaxi.

- **Kl. 18:** Söndagsskola för vuxna i församlingshemmet, samtidigt barnens söndagsskola i Lyan.

Må 23.3 kl. 14: Missionsföreningen i Pargas församlingshem.

On 25.3 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Må 16.3 kl. 14: Kaffestuga för alla i Nagu församlingshem.

On 18.3 kl. 19: Bibel och bön i Nagu kyrka, Kjell Granström, Eeva Granström.

Sö 22.3 kl. 17: Marie bebådelsedags kvällsskyrka i Nagu församlingshem, Kjell Granström, Eeva Granström, Robert Helin.

Må 23.2 kl. 14: Kaffestuga för alla i Nagu församlingshem.

Korpo kapellförsamling:

Sö 15.3 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Lö 21.3 kl. 18: Vesper i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Sö 22.3 kl. 15: Marie bebådelsedags väffelkalas till förmån för Gemensamt Ansvar i Korpo församlingshem.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 15.3 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Lagerroos, Söderlund.

To 19.3 kl. 17.30: Församlingsafton i resans tecken i Houtskär prästgård. Denna månads guide är Tryggve & Airi Forsell.

Sö 22.3 kl. 11: Marie bebådelsedags högmässa med Marthorna i Houtskär kyrka, Lagerroos, Söderlund, Granlund. Mariakören medverkar. Efteråt väffelkalas i prästgården.

Iniö kapellförsamling:

Sö 15.3 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Meriluoto.

ÅBO

sö 15.3:

- **Kl. 11:** Gudstjänstgruppens möte, saskristian. Jona

- **Kl. 12:** Högmässa, Domkyrkan. Grahn (pred) Liljeström (lit), Danielsson.

Gudstjänstgrupp Jona medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe

må 16.3 kl. 14: Missionskretsen, Aurelia

ti 17.3:

- **Kl. 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia

- **Kl. 18:** Tyst meditation, Aurelia

ons 18.3:

- **Kl. 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem

- **Kl. 12:** Frukostklubben, Kären (Ta-vastg. 22). Kjell Wennström "Vad blir det av Åbolands sjukhus?"

- **Kl. 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Emma Audas "Det heliga äktenskapet"

- **Kl. 13.30-15.30:** Barnhålan, Aurelia

- **Kl. 18:** Bönegruppen, Aurelia

- **Kl. 18-19.30:** Fasteserie 2020, Aurelia. Undervisningsminister Li Andersson (samtalet leds av Björn Vikström)

to 19.3 kl. 9.30-12: Familjecafé, Aurelia

lö 21.3 kl. 18: Ökenmässa, Aurelia. Peter Halldorf, Audas, Juslin

sö 22.3:

- **Kl. 11:** Gudstjänstgruppens möte, Aurelia. Rut

- **Kl. 12:** Högmässa, Aurelia. Peter Halldorf (pred) Audas (lit), Danielsson, Juslin. Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson) och gudstjänstgrupp Rut medverkar. Barnhörna.

Väffelkalas efter högmässan. Efter väffelkalaset håller Peter Halldorf ett föredrag på temat "Klimathotet och kristushoppet"

ti 24.3 kl. 18: Tyst meditation, Aurelia

ons 25.3:

- **Kl. 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem

- **Kl. 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Café med Johan Mullo och Harry Dahlström

- **Kl. 13.30-15.30:** Barnhålan, Aurelia

- **Kl. 18:** Fasteserie 2020, Aurelia. Alaric Mård (samtalet leds av Emma Audas)

to 26.3 kl. 9.30-12: Familjecafé, Aurelia

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 15.3 Gudstjänst med Jakobstads baptistförsamling i Betaniakyrkan. Predikant: Peter Sundqvist. Mötesledare: Ann-Lois Edström. Musiker: Patrick Wingren (orgel, piano) och Beni Edström (bas).

Söndag 22.3 På Marie bebedelsedag ljuder å cap-pellasången i Nykarleby kyrka då kören Mrs Big-hill Singers framför bekanta psalmer i nya arrangemang. Kören består av sångarna Heidi Storbacka, Sofia Björkholm, Daniela Strömsholm, Mattias Björkholm, Rasmus F. Forsman, Rebecca Ekman, Sarah Tiainen, Fanny Sjölin och Staffan Strömsholm. Liturg och predikant är Mia Andersén-Löf, textläsare Mats Brandt, förebedjare Elin Nylund och Camilla Skrifvars-Koskinen. Tv-regi Rufus Hedengren. Gudstjänsten sänds också i Yle Fem kl. 12.00.

Mia Andersén-Löf är liturg och predikant i musikgudstjänsten. I sin predikan säger hon: "Det "ja" vi ger till varandra och till Gud leder oss in i nya uppgifter och äventyr som vi inte kunde förutse." FOTO: MIKAELA FORSMAN-STEN

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fredag 13.3 Rebecka Stråhlman, Borgå

Måndag 16.3 Janette Lagerroos, Nagu

Tisdag 17.3 Jan-Gustav Björk, Jakobstad

Onsdag 18.3 Wille Valve, Jomala

Torsdag 19.3 Nanna Rosengård, Dagsmark

Fredag 20.3 Rebecka Stråhlman, Borgå

Måndag 23.3 Janette Lagerroos, Nagu

Tisdag 24.3 Monika Winberg-Nikkola, Nådendal

Onsdag 25.3 Wille Valve, Jomala

Torsdag 26.3 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 13.3 Marina Motaleff berättar om Julian av Norwich (repris från 9.7.2019)

Lördag 14.3 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 15.3 Jesus segrar över ondskans makter. Textläsare: Luisa Tast och Martin Sandberg.

Måndag 16.3 Fredrik Martin, Ekenäs

Tisdag 17.3 Björn Öhman, Pargas

Onsdag 18.3 Kjell Frisk, Hammarland (repris från 7.2.2019)

Torsdag 19.3 Sara Högborg, Åbo

Fredag 20.3 Marina Motaleff berättar om Julian av Norwich (repris från 16.7.2019)

Lördag 21.3 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 22.3 Herrens tjänarinna. Textläsare: Caroline Sandström och Karl Sällström.

Måndag 23.3 Lillemor Björkman, Pedersöre

Tisdag 24.3 Björn Öhman, Pargas

Onsdag 25.3 Kjell Frisk, Hammarland (repris från 14.2.2019)

Torsdag 26.3 Heidi Jäntti, Sibbo (repris från 4.6.2018)

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

ANSÖKNINGAR TILL LEDIGANSLAGNA TJÄNSTER

Kyrkoherdetjänsten i Korsholms svenska församling

Inom utsatt tid har kyrkoherdetjänsten i Korsholms svenska församling sökts av:

Jani Koivusalo, kaplan i Kemin seurakunta
Domkapitlet intervjuar den sökande vid sitt sammanträde 10.3.2020

Kaplanstjänsten i Åbo svenska församling

Inom utsatt tid har kaplanstjänsten i Åbo svenska församling sökts av:

Maria Wikstedt, tf. kaplan i Åbo svenska församling

Malena Björkgren, tf. kaplan i Åbo svenska församling

Domkapitlet prövar de sökandes behörighet vid sitt sammanträde 10.3.2020

Kaplanstjänsten i Houtskärs kapellförsamling

Inom utsatt tid har kaplanstjänsten i Houtskärs kapellförsamling i Västabolands svenska församling sökts av:

Peter Blumenthal, pastor

Domkapitlet prövar de sökandes behörighet vid sitt sammanträde 10.3.2020

FÖLJANDE SAMMANTRÄDE

Domkapitlets följande sammanträden: 10.3.2020, 21.4.2020 14.5.2020, 11.6.2020

Stiftsfullmäktiges följande sammanträde: 26.5.2020 i Borgå

Vänligen notera att domkapitlet är stängt enligt följande: 2-4.6 och 6.7-2.8.2020

KYRKHELG SYD 20-22.3.2020 i Helsingfors

Temat **"INFÖR DITT ANSIKTE"** uppmanar oss att reflektera över Gud som Sanningen, som den Allsmäktige som leder historiens gång och som vill leda oss i våra liv.

Kyrkhelgen hålls i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15, Helsingfors. Ingen förhandsanmälan behövs.

Medverkande: Prof. Antti Laato, vd Peter Fagerholm, sångarna Pekka Simojoki och Fiona Chow, med.lic. Pekka Reinikainen, direktor Björn Wallén, khde Daniel Björk m.fl.

MER INFO: kyrkheleg.fi

KUNGÖRELSE

KYRKAN⁺
I ESBO

Gemensamma kyrkofullmäktige i Esbo kyrkliga samfällighet sammanträder onsdagen den 18 mars 2020 kl. 18.00 i Esbo stads fullmäktigegård, Esbogatan 5.

Ärenden

1. Lohjan seurakuntas anslutning till Esbo regionala centralregister
2. Esbo kyrkliga samfällighets personalhjälp, tillstånd till konkurrensutsättning
3. Indragning av III kaplanstjänsten i Espoonlahden seurakunta 1.4.2020
4. Indragning av en kantorstjänst i Espoon tuomio-kirkkoseurakunta
5. Indragning av II kaplanstjänsten i Espoon tuomio-kirkkoseurakunta
6. Indragning av en vaktmästartjänst i Olarin seurakunta
7. Överskridningar av anslagen i budgeten för år 2019
8. Upplösning av investeringsfonden
9. Gräsa urnlund, ansökan om tillstånd till konkurrens-utsättning
10. Ansökan om tilläggsanslag för totalrenoveringen av yttertak på inkvarteringsbyggnaden i Vällskog
11. Höjning av projektpriiset för totalrenoveringen av Hagalunds kyrka
12. Fördelning av anslaget för det odelade globala ansvaret år 2020

Esbo 3.3.2020

Heikki Sorvari

Ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige

Titta in på
WWW.KYRKPRESEN.FI
för mer kyrkliga nyheter.

KP
KYRKPRESEN

Människor och möten - Fredrik Skavlan

Fredrik Skavlan är kanske Nordens mest kända och uppskattade programledare, med en egen talkshow och gäster från hela världen. Nu kommer Fredrik Skavlan första gången till Finland. Exklusivt föreläser han i Jakobstads Arbis.

6.5 kl 18.30
Runebergssalen i Jakobstad.
Biljetter 30 euro

Biljetter och info på
arbis.jakobstad.fi
eller 06 786 3264

VAD BETYDER FASTAN FÖR DIG?

Vi frågade tre människor från tre olika samfund hur de uppmärksammar fastetiden.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

MIKAEL SUNDKVIST

– **FASTETIDEN ÄR** en tid då kyrkan tillhandahåller de yttre ramarna för en inre resa.

I den ortodoxa traditionen är meningen att man under fastan ska avhålla sig från produkter från djur – alltså leva som veganer. Det kan vara ganska ansträngande.

– Man märker hur svag man är andligen. Men det är bara bra, det är en av fastans bästa resultat.

Fastan är dels en personlig sak, dels något man gör som kollektiv.

– Det är kyrkan som fastar.

För Mikael Sundkvist ger söndagarnas tema en speciell inramning och ett djup åt fastetiden före påsk. Söndagen före fastetiden handlar om hur Adam och Eva fördrivs ur paradiset.

– Under fastan blir man mer medveten om att man tillhör Adam, alltså den fallna mänsk-

ligheten som är fördriven ur paradiset.

När påskan kommer följer man den nya Adam, Kristus, på hans väg mot korset och sedan mot uppståndelsen. Från gammalt till nytt, från död till uppståndelse.

HEDVIG RASK

– **JAG LÄSTE** om ekofasta och hörde i mina kristna kretsar om att folk fastade. Då började jag fundera på vad jag skulle kunna göra under fastan, säger Hedvig Rask, som är medlem i evangelisk-lutherska kyrkan.

Hon tog till sig idén om att avstå från något man brukar unna sig och beslöt det året att hon skulle låta bli att småshoppa och köpa damtidningar.

– Det kändes kanske lite som att

jag bara gjorde något för mig själv. Det kan förstås vara bra att träna på att avstå något – men sen började jag tänka att jag skulle sätta de här pengarna jag "sparade" på något välgörande ändamål.

Hon tänker att den här sortens fasta är något som ligger i tiden, något de ofta diskuterat i den kristna lunchgemenskap hon tillhör.

– Det är ett så aktuellt samhällsämne, att minska på sin konsumtion.

Hon ser också människor som fokuserar på en annan aspekt av fastan, som skapar mer rum för bön och bibelläsning.

– Jag skulle kanske också vilja komma till något sådant, men jag tycker att det är svårt i en ganska inrutad vardag att faktiskt stanna upp. Jag tycker den biten är svårare än att avstå från något.

MARKO PITKÄNIEMI

– **FASTAN ÄR** en tid då jag försöker avstå från sådant som inte är så hemskt viktigt. Ibland känns det som att jag inte alltid lyckas så bra med det, ibland känns det som jag får något gjort.

Askonsdagen och långfredagen är obligatoriska fastedagar i den katolska kyrkan. Men även de andra dagarna under den stora fastan försöker Marko Pitkäniemi avstå från sådant som är onödigt.

– Ett konkret exempel kan vara det att jag tycker hemskt mycket om kaffe, så jag försöker minska mitt kaffedrickande. Det handlar om att försöker göra små uppoffringar till Gud genom att försöka fokusera på det viktigaste.

Marko Pitkäniemi tycker att fastan gör att man kommer närmare påskens budskap. När man försöker behålla fokus på det som är viktigast känns det som att man

med gott samvete kan fira ordentligt när det väl blir påsk.

Fastan gäller inte bara tiden före påsk och adventstiden – också alla fredagar är valfria fastedagar då man kan tänka på Jesus lidande och död.

– Varje vecka är egentligen kyrkoåret i ett nötskal, varje fredag en liten långfredag och varje söndag är en liten påsksöndag.

VÄLKOMMEN PÅ RETREAT TILL SNOAN

Tystnad, vila, tid för tankar, meditation, gemenskap, god mat, sköna promenader i vacker natur och ny kraft

Retreat för ungdomar och unga vuxna 27-29.3

Hosianna! – retreat 3-5.4

Kristus är uppstånden – påskretreat 9-12.4

Introduktion till ignatiansk retreat 21-24.5

Jobbdagar 1-5.6

Den blomstertid nu kommer – sommarretreat 12-14.6

Sensomardagar för seniorer 18-21.8

Mera information och anmälningar på www.snoan.fi.

Retreatkoordinator Karin Strandberg, 040-630 7771, kontakt@snoan.fi

Välkommen på visning av Klaus Härös nyaste film *Livet efter döden*

Torsdagen 19.3 kl. 18.00 i Vasa på Bio Rex.

Efter filmen berättar regissören **Klaus Härö** om arbetet med filmen och svarar på publikens frågor.

Fribiljetter till föreställningen: www.vasasvenskaforsamling.fi, eller till pastorskansliet, tfn 06 326 1309.

Välkommen på filmföreläsning önskar Församlingsförbundet och Vasa svenska församling

FÖRSAMLINGS-
FÖRBUNDET r.f.

VASA SVENSKA
FÖRSAMLING

Ny bok av Martin Lönnebo

Drömmen om innersta sjön är en andlig resa grundad i vår tids problematik. Martin Lönnebo skriver om jordens kris och om själens kris, och hur de hänger ihop. Han tar avstamp i klimatdebatten och i en tid då det finns mycket som distraherar.

"Vägen till tro går via stillhet och relation" menar Martin Lönnebo som kallar boken för sitt andliga testamente.

Verbum, inb. 26,50

Än hinner du – bokrean fortsätter!

Du hittar våra reaböcker
på www.fontanamedia.fi

www.fontanamedia.fi • tfn 040 831 5897 • info@fontanamedia.fi

Tölötorggatan 2 B vån.8, 00260 Helsingfors

 Fontana Media

KYRKAN⁺ I ESBO

GRAVSKÖTSELAVGIFTER ÅR 2020

1 ÅRS SKÖTSELAVTAL:

Skötselmetod	KISTGRAV (€)					
	1m	2m	3m	4m	5m	6m
Ytskötsel	22	40	59	78	99	119
Blomanskötsel	84	106	124	149	177	196
Pris totalt €	106	146	183	227	276	315

Skötselmetod	URNGRAV (€)	
	1m	Blomanskötsel och skötsel
Ytskötsel	13	84
Pris totalt €	97	

5 ÅRS SKÖTSELAVTAL:

Skötselmetod	KISTGRAV (€)					
	1m	2m	3m	4m	5m	6m
Ytskötsel	116	198	301	401	504	604
Blomanskötsel	430	539	633	753	896	995
Pris totalt €	546	737	934	1154	1400	1599

Skötselmetod	URNGRAV (€)	
	1m	Blomanskötsel och skötsel
Ytskötsel	66	430
Pris totalt €	496	

Skötselmetod	PERENNISKÖTSEL (€)						
	Urna	1m	2m	3m	4m	5m	6m
Ytskötsel	66	116	198	301	401	504	604
Perennanskötsel	110	110	138	165	193	220	250
Pris totalt €	176	226	336	446	594	724	854

Perenniskötsel kan tillsvidare bara beställas för gravar på Kyrkans begravningsplats. Avgift för ersättningsplanta 20 €. (mer information www.esboforsamlingar.fi). Grundinställningsavgiften är 52 €/kistgravplats och 19 €/urngrav. Beställningar: Gravkontoret vid Esbo församlingars servicecentral, senast **15.4.2020**, tfn 09 8050 2200, må.-fre. kl. 9-15 eller e-post hautatoimisto.espoo@evl.fi.

Mikael Kurkiala är kulturanthropologen som länge trodde att kyrkans språk och ritualer tillhörde de andra – inte honom. I dag är han omvärldsbevakare för Svenska kyrkan och tycker att kyrkan tillhör alla, inte bara de troende.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

De heliga platserna tillhör oss

– Man kan gnälla över moderniteten, men då glömmar man den enorma frihet som den fört med sig.

Mikael Kurkiala har skrivit boken *När själen går i exil – Modernitet, teknologi och det heliga* där han bland annat undersöker vad moderniteten har gjort med det samhälle vi lever i. Hans slutsats är att moderniteten har gjort oss både friare och mer hemlösa.

Hemlösheten handlar om att vi rycks upp från det som han kallar våra lokala livsvärldar och att vi blir ganska utbytbara jämfört med hur det är att leva i mindre samhällen.

– Vi tänker oss allt mer att världen hålls samman av mekaniska naturlagar och att det är människan som är den som skapar mening. Den här tankemodellen gör människor till gudar – och vi är inte särskilt bra på att vara det.

Kurkiala föddes i Sverige men flyttade till Finland som spädbarn och har vuxit upp bland annat i Helsingfors och Jakobstad.

– I Jakobstad hittade jag hemkänslan. Jag studerade i Vasa fram till 1984 när jag flyttade till Sverige för att studera kulturanthropologi, som då inte fanns att läsa i Finland.

Kulturanthropologi är läran om människan som kulturell varelse. Kurkiala säger att en del av hans modernitetskritik bottnar i att han genom att han är kulturanthropolog har sett vad som gått förlorat genom modernitetens intåg.

– I dag tillmäter man individens valfrihet en alldeles för stor roll. Vi glömmar att vi redan från början är begränsade av det samhälle vi föds in i. Vi är beroende av en teknologi som vi egentligen inte har någon möjlighet att välja bort.

Kan man göra motstånd, eller finns det inga alternativ till att dras med på gott och ont?

– Fastan är ett exempel på motstånd. Genom att fasta tar man aktivt kontroll över sin konsumtion. Fastan lär oss skilja mellan vad som är melodi i livet och vad som är bakgrundsbrus.

Moderniteten och informationssamhället är inget vi kan skaka av oss, men som all ny teknik behöver den bemästras. Kurkiala jämför med tiden när de första bilarna kom och vi varken hade hastighetsbegränsning-

ar eller säkerhetsbälten.

– Vi behöver nog någon form av säkerhetsbälten också i informationssamhället. Viser redan nu att unga är kritiska mot sociala medier.

Vi har redan en plats

Den världsvida klimatrörelsen ger honom hopp, och han tror att den också kan vara en rörelse i en tillvaro där vi lever allt för mycket på informationssamhällets villkor. Men kyrkan har också potential att bidra till motståndsrörelsen.

– Det kristna budskapet om en villkorlös kärlek från Gud riktad till människan är ett radikalt budskap. Samhällets budskap är att vi måste prestera tillräckligt för att bli godkända, men det kristna exemplet visar oss att vi redan har en plats.

»Samhällets budskap är att vi måste prestera tillräckligt för att bli godkända, men det kristna exemplet visar oss att vi redan har en plats.«

Kyrkans förkunnelse handlar inte bara om ord utan också om icke-verbal förkunnelse.

– I den ingår musik, dofter och liturgi. Styrkan ligger i att den tar hela människan i anspråk.

Han tycker att de kristna berättelserna är väldigt starka.

– Jesus arbetade egentligen helt och hållet genom konkreta handlingar och berättelser, inte genom teorier. Med olika liknelser som han ger till människorna inbjuder han dem till att tänka kreativt kring sina liv.

Sökandet efter ett existentiellt språk

Att religionen tillhör alla och inte enbart dem som bekänner sig som troende är något som han flera gånger återkommer till i boken.

– Det där är viktigt för mig. Jag kommer inte från en kristen familj och jag har aldrig haft

en frälsningsupplevelse på ett konfirmationsläger. Men jag har hela mitt liv saknat ett existentiellt språk.

Han upplevde att den religiösa världen var stängd för honom. Kyrkan och de kristna traditionerna tillhörde de andra, inte honom.

– Jag var en långhårig miljökampe långt till vänster. Men genom livet har jag graviterat mot kyrkorummet, tagit mig in i det och till nattvarden.

I boken finns ett kapitel som handlar om hans resa till faderns dödsbädd i Vasa. Efter döden samlas de närmaste i kapellet runt faderns döda kropp. De sjunger psalmen *Härlig är jorden*, och efteråt läser Mikael Kurkiala välsignelsen.

– Där kände jag att välsignelsens ord inte längre tillhör de andra utan även mig.

Det gjorde honom förvånad. Han hade alltid trott att han måste kvala in för att få rätt till orden.

– Men kyrkan och de heliga platserna tillhör oss, vi kan stiga in där med det bagage vi har med oss. När Notre Dame stod i brand samlades Parisbor spontant på gator och torg för att sjunga hymner till katedralen.

Han kallar böner, psalmer och liturgi för existentiella resurser.

– Då och då hamnar vi i en situation där vi trevar efter ett gemensamt språk för något som inte går att uttrycka i ord. Det är svårt att uttrycka det här behovet utan det existentiella språket, det blir lätt platt.

Hur ska kyrkan nå ut till dem som kanske behöver den utan att förstå att de gör det?

– Det första är att kyrkan ska göra det som kyrkan ska göra, och göra det bra. Ha gudstjänster och fira mässa. Kyrkan måste böttna i en större tillit, det är inte vi själva som måste bära den hela vägen. Vi bärs av något större, vi behöver inte jaga efter uppmärksamhet.

– I Sverige är vi nog på väg i en riktning där kyrkan kommer att tappa mark den närmaste framtiden. Men jag hoppas att kyrkan kommer att finnas kvar som en varm glöd som kan flamma upp. Jag tror att vi kommer att behöva den.

Mikael Kurkiala har vuxit upp i Finland men flyttade till Sverige under studietiden.
FOTO: VERBUM

KOLUMN

Att handskas med troll

VEM BRYR SIG? frågar de när en sportkanal hyllar en kvinna för hennes framgång. Hon är inte min typ, säger de om idrottaren som firar en seger. Du har fel teknik, kommenterar de när den sjufaldiga världsmästarinnan sätter ett nytt rekord. Du ser ut som en man, skriver de till kvinnor som stolt visar upp sina framsteg i gymmet. Ni ber om uppmärksamheten, säger de till kvinnorna som ber dem hålla sina åsikter från deras sociala medier.

Genuint förakt blandas med missriktad välvilja. Varifrån kommer dessa nätets alla rid-dare, troll och självutnämnda experter? Vilka är de? Jag blir förvånad över hur många som faktiskt tycks vara helt vanliga människor med helt vanliga liv, jobb och familj.

Hur kan en främling på internet veta så mycket om hur någon annan borde leva sitt liv? Vad får honom att tänka att han måste säga det åt henne? Exempelen ovan kommer från ett litet hörn av den världsvida webben. I andra sammanhang är orden kanske andra – men budskapet blir detsamma.

Låt bli att ta plats, säger de. Låt bli att sticka ut.

»Låt bli att ta plats, säger de. Låt bli att sticka ut.«

Det är svårt att veta om man ska skratta eller gråta eller skrika av frustration.

En hypotes är att de här kommentarerna frodas på grund av den distans och anonymitet som skärmarna ger oss. Hur svårt är det inte att verkligen förstå att varje människa, varje främling vi möter på gatan, har ett liv lika verkligt och komplext som vårt eget. När människan bara är en bild på en skärm blir det ännu svårare. (På det sättet bor det kanske ett litet, litet troll hos de flesta av oss, ett som gömmer sig någonstans djupt innanför revbenen.)

”Mata inte trollen” är ett av internets visdomsord. Men annan visdom, som är mycket, mycket äldre än internet och smarttelefoner, vet berätta att troll förvandlas till sten när solen lyser på dem. Visst kan vi tycka lite synd om dem som menar väl med sina naiva råd och dem som känner sin självbild hotas av andras framgång. Men vi behöver inte, ska inte, blunda för eller acceptera dem som förringar, nedvärderar och kränker.

Må vi dra upp gardinerna, må den vaknande vårvintersolen lysa in i hörnen, lysa upp deras ord, och må trollen springa och gömma sig med svansen mellan benen.

Emelie Wikblad är redaktör på Kyrkpressen.

Vad säger våra fester

Årets och livets högtider har genom tiderna firats med en blandning av kyrkliga och folkliga traditioner. Att människor var mer religiösa förr är en myt.

TEXT OCH FOTO: **EMELIE WIKBLAD**

Under åren har de fått svara på många frågor om fest och tradition. Nu har **Anne Bergman** och **Carola Ekrem** samlat finlandssvenska festseder i en bok.

– Man kan ju tänka: Jul och påsk, är det inte redan utforskat, ska man ännu skriva en bok om det? Men när man börjar gå ner på detaljnivå så märker man att det finns många saker som ingen rätt ut, säger Anne Bergman.

Som hur Hosiannasången på första advent blev en folkrörelse, eller hur det tidigaste firandet av Svenska dagen gick till.

När Carola Ekrem grävde i bröllopsdagsfirandet fick hon omvärdera sin uppfattning: att fira guld- och silverbröllop var inte alls bara en sed för överklassen.

De människor som först forskade i festtraditioner sökte ursprung och gamla anor. Idag är man mer intresserad av nutiden och vad fester säger om oss själva.

– Folk tänker kanske att fester är något som bara upprepas och är likadana år efter år. Men i och med att livsstilen och tankevärlden och hur man ser på livet och samhället och människor förändras så förändras festernas innehåll, säger Anne Bergman. Att fira fest i ett ständsamhälle var något helt annat än det är i en modern demokrati.

Nya influenser som kommer in utifrån – babyshowers, Halloween, Alla hjärtans dag – kan aktualisera gamla fester.

– Jag tycker allhelgonadagen fick ett väldigt lyft i och med att den måste börja försvara sig mot Halloween, säger Carola Ekrem.

Julen var en statusfest

En fest som förändrats mycket är påsken, trots att det kyrkliga grundinnehållet alltid är det samma.

– Idag kan man säga att påsken är mer eller mindre en vintersemester, säger Anne Bergman.

Den som är född före 1970 kan däremot minnas påsken som en tid när inga butiker eller restauranger var öppna, inga teaterföreställningar tillåtna. Men det betyder inte att alla ”förr i världen” tänkte på varför vi egentligen firar påsk och var allvarsamma under helgen. I början av 1800-talet var påsken ingen särskilt mörk och dyster tid, först mot slutet av århundradet blev det en helg när hela samhället stannade.

– Man tänker sig ofta att människorna var mycket mer religiösa förr och kyrkobesök hörde ihop med alla helger – men det har alltid funnits en profan sida vid sidan av den kyrkliga, säger Anne Bergman.

Idag påpekas ofta att vi ska tänka på varför vi egentligen firar jul, fokusera mindre på klappar

Medan Anne Bergman och Carola Ekrem arbetade med boken blev det rutin att iakttä fester – na omkring sig – och vara beredd att knäppa en bild på stjärngossar, barnkalas eller konfirmander.

I Svenska litteratursällskapets arkiv finns material om fester samlat sedan 1885. På fotot påsktroll i Tjock i Sydösterbotten 1971. FOTO: SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET/RAFAEL OLINS FOTOSAMLING

På skottdagen var det kvinnorna som fick fria. Postkort från 1920-talet. SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET/ELIN SOFIA EKEGRENS POSTKORTS-ALBUM

Stora finlandssvenska festboken

Skriven av Anne Bergman och Carola Ekrem.

Utgiven av Svenska litteratursällskapet.

Visste du att gult en gång var julens symbolfärg? Eller att pojkar brukade bevisa sin manlighet genom att lyfta tunga ”skriftskolstenar”? Det är två exempel på festseder som nämns i boken.

och gran. Men borgarskapets jul på 1800-talet var framför allt ett tillfälle att visa upp sin ekonomiska och sociala status.

– Det var först vid sekelskiftet 1900 som man började skilja på en profan och en kyrklig jul och började ställa dem mot varandra. Det gav julen ett nytt innehåll, den blev lite mera konfliktfylld.

Fastetiden var under början av 1900-talet en tid som präglades av viss avhållsamhet, det ansågs olämpligt att ordna fester och danser. Väl framme vid 1960-talet var det bara kyrkligt aktiva som märkte av att det vara fasta.

– Men sen kom nyfastan på 1970-talet, med idéer om att man skulle avstå från kaffebröd och godsaker och inte frossa så mycket.

Om oss?

Den nya fastan utvecklades i många olika former, i kyrkliga kretsar men också utanför, med nya begrepp som till exempel ekofasta.

– Det är inget som syns i hela samhället, utan handlar mer om personliga vanor. Det personliga valet är något som präglar festerna överlag, säger Bergman.

Kyrkan var den stora ceremonimästaren

I dag kan vi själva välja vilket innehåll vi vill att vår jul eller påsk ska ha, och en del människor vet inte varför de här helgerna finns i almanackan.

– De har inte koll på att de egentligen är kyrkliga helger, det har nu ordnats så i samhället att vi har lite lediga dagar ibland under året, säger Bergman.

För många av livets högtider har kyrkan ändå alltid spelat en viktig roll.

– Kyrkan var den stora ceremonimästaren, den regisserade helt den officiella delen, säger Carola Ekrem.

Parallellt existerade de folkliga delarna: olika slags folkstro, stora supfester som hörde till bröllop och begravningar.

När färre människor hör till kyrkan utvecklas de sekulära varianterna av livets fester. Hur firar man när kyrkan inte finns med och sätter upp ramarna?

– Då måste man ordna allt själv och göra en egen liten liturgi. Det har blivit en festsed som är väldigt personlig och under arbete inför varje ceremoni, säger Ekrem.

Att hänga med i utvecklingen av de personligt präglade festerna är en utmaning för kyrkan. Kyrkorna är ståtliga scener för bröllop, prästens roll är mindre intressant.

– Folk vill ju ofta ställa krav: det får inte vara för kyrkligt, säger Ekrem. Men man får ju inte heller ge avkall på det kyrkliga.

Hon berättar om en släkting som ville att Jesus eller uppståndelsen helst inte skulle nämnas under en begravning.

– Då sa nog prästen nej, det här paketet är nu på det här sättet.

Vilka är era favoritfester?

– På den frågan brukar vi svara att du Anne firar lite mindre och jag firar som bara den, skratrar Carola Ekrem.

Hon gillar bubbel och serpentiner till allt som går att fira. Men höjdpunkten på hennes år är ändå julen.

– När man håller på och forskar i festseder så länge och mycket som vi har gjort märker man att allt går in i varandra, säger Anne Bergman. De olika festbruken har hoppat mellan fester; strukturer, element och teman vandrar och går. Egentligen finns bara en fest.

Barman Anders FMA

- * Diamantborrning och sågning
- * All byggnadssanering

040 728 7339

Rosenlundsvägen 83, 10710 Snappertuna

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporslinder, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

Sähköasennukset & Sähkötarvikemyymälä
Elinstallationer & Eltillbehörsbutik

KONTAKTOR

Myllärinkatu 26, 65100 Vaasa
06 3177 900 kontaktor@kontaktor.fi

GRÄVSKOPOR

Tillverkas i olika modeller enligt kundens önskemål.
Reparationer och slitstål

BR Bäcklund

Tel. 364 3140

Gruvvägen 5, 66200 Korsnäs

Vi betjänar er
på svenska!

Spasemester 3 dygn

- inkvartering i dubbelrum
- frukostar
- 3 x lunch eller middag från buffébord
- 1 x ansiktsbehandling eller fotvård
- 1 x klassisk massage 50 min
- fri tillgång till spabadet och gymmet
- inträde till dansrestaurang

Boka tid för behandling i förväg
tfn 06-483 1600.

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale

Granvågen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

Med FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.armasborg.fi Jour 0400 977 000

KM Roofing
050-5721214 050-5689549

Plåtslageri • Maskinfälsade plåttak
Fönsterplåt/Plåttister
Taksäkerhetsprodukter
Inplåtning av skorstenar
Skräddarydda lösningar enligt kundens behov

Lagervägen 9 A7, 65610 Korsholm • Kenneth: 050 572 1214 / Mikael: 050 568 9549 • www.kmroofing.fi

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET
Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå
Marjamäki

Även gravstenar m.m.
Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriseraad begravningsbyrå

När du söker kvalitet till rätt pris!

- * grävning
- * transporter
- * materialförsäljning
- * krossförsäljning

In-Trans Jordbyggnad

Tel: 050-5980 320
E-post: fmaintrans@msn.com

NÅ 80 000 HUSHÅLL I SVENSKFINLAND MED EN ANNONS!

KP
KYRKPRESEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

BEGRAVNINGSBYRÅ HAUTAUSTOIMISTO
WERTHMANN

Fullständig begravningservice sedan 1912

KARIS Köpmansg. 18, 044 509 1817
EKENÄS Gustav Wasas g. 14, 044 509 1818
HANGÖ Bulevarden 9, 044 509 1819
INGÅ, SJUNDEÅ 044 509 1817

DEJOUR 24h 0400 473 391

NYKARLEBY FASTIGHETSSERVICE AB

Tel 0400563294 Tel 0505524166 Tel 0505648017

Fastighetsskötsel Städservice Vvs installationer
-gräsklippning -hemstädning -vvs service
-häckklippning -kontorsstädning -ny installationer
-snöskottning -fönstertvätt -ventilationsservice
-asfaltopning -golvvaxning -kyl- och värmepump
-byggstädning installationer samt service

Områden: egnahem, kontor, fabriker, byggnadsplatser, fritidshus
Även möjlighet till moms fria tjänster!

www.nykarlebyfastighetsservice.com
nykarleby.fastighetsservice@multi.fi

100
1920 - 2020
esse elektro-kraft

KUHLBERGS 24h Ring: 044 290 0082
BYGGSERVICE RAKENNUSPALVELU

info@kuhlbergs.fi www.kuhlbergs.fi

- matläggning
- kakelarbeten
- bygg- och renoveringsarbeten
- VTT-certifikat
- saneringsarbeten

Matstället med smaklig husmanskost i rejäla portioner

I källarvåningen finns en stämningsfull beställningsrestaurang. Perfekt för fester, möten och andra grupptillställningar för 60 gäster.

Mellangatan 6, 06100 Borgå tel. 0207 189 616, www.hanna-maria.fi

Välkommen!

ALLT INOM TYG & TRÅD

- tyg och tillbehör
- symaskiner
- samt service
- nycklar m.m.

Rådhusg. 11, J:stad tfn 040-168 6144

www.ks-geoenergi.fi

Över 15 000 energibrunnar under 15 års tid!

Vi kan borra!
Femton års erfarenhet av energibrunnsborrning betyder att vi har en hel del erfarenhet att dela med oss. Vi vet hur ditt nästa värmesystem skall dimensioneras, vi kan bedöma hur djupt borrhål bör vara för att garantera en effektiv uppvärmning.

Vi är specialister på borrning, men vi tar även helhetsansvar för hela projekt.

Ring och fråga mer!

Stefan Storvall tel. 040 1956 944 stefan.storvall@ks-geoenergi.fi
Jari Emmes tel. 040 481 2811 jari.emmes@ks-geoenergi.fi

Vaillant **KS GEOENERGI**
KS-Geoenergi Ab, Industrivägen 2, Kronoby

Vill du vara med och göra Österbotten livskraftigt?
STÖD SVENSKSPRÅKIG HÖGSKOLEVERKSAMHET

Högskolestiftelsen

Donationer och testamenten: Kontakta tf VD Kjell Blomqvist, tel. 050 5575 180, Vasaspl. 16, Vasa
www.hogskolestiftelsen.fi Tillstånd för penninginsamling RA/2018/1137

MARSKRYSSET

	BMA 2020	BERG 1Kung 1820	GUNST	GRUVGANG PYTONORM	DOSA	BEDRAGARE 2Joh, v.7	RÄT	MORGON GUDSTJÄNST
	→					↓	FÖRST OCH SISTA I GALASSIEN: MAN JAZZ: MUSIK VARA	
	UNDERBART RADON		KAURIS-MÄKI SNATTA			↓	SYSTER-DOTTER	
				LÅNGS MED	MYNT I SVERIGE			
	GJORDE BÄGAREN JAKOBS DRÖK 1Mos25:26			OAV-GJORT SCHACK				HYLAND MED HÖRNA?
TRON-INKRÄKTARE	↓	BATSEBAS MAN 2Sam 11:3	LÖPA	FRAM-TONING VÄR-MANAD	INMUN-DIGA	LIGGER LÄGT? STAD 4Pp 18:2	TRE-FALDIG	
							TYP AV HYPNO-TISM	ENORM
							DRYCK LAND I OCEANEN	
FARSTU-BRO							BRÄNSLE STYCK	
EKBERG SOM SJÖNG				GRUNDSTEN I STADSMUSEUM 21:20 UTAN AN-MÄRKNING			HÄRSKAR	ÄR SYNDÄ RÄNGER PÅ NYÅRS-DAGEN?
Na						KATE-GORISERA ABNORM		UTMÄRKT TRENNE
VOLJÄR		FINSKT FLICKNAMN PRIS-ANDRAG			KUNG I ISRAEL 1Kung 16:16 TRÄD		LEVER PÅ AVKAST-NINGEN TIDEVARN	
			PORLA	BIBEL-DEL	SEGT VIRKE		ÄKALLA SÄ KALLAD	BORGENS MAN
YITZ HAK				SJÖ-REVARE PIAFF			ORIGI-NELLT	
HITLERS EVA?	FRAKTUR BLOMMA				STÅL I IN LJUST ÖL		NUMMER VILKEN	
				VÄXT YITRADE		FRUSET VATTEN	FIGURER I DIAGRAM PROMEMORIA	
EST PÅ ESTRADEN TILLVERKA ÖST			RÖKT KORV			FLOD I ITALIEN	POLY-NESIER	
			FORT-PLANT-NING			DITO		SKAL ELLER FJÄLL

FEBRUARIKRYSSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Siv Virtanen**, Jomala, **Maja Nordmyr**, Närpes och **Henrik Fågelbärj**, Vasa.

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 31 mars 2020 till: Kyrkpressen, Tölöorggatan 2 B, vån.8, 00260 Helsingfors. Märk kuvertet "Marskryssset". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

OPAK	O	AR SÖKE	HELSAND	E	BEDEG	FINN LE	JA STOR	R	GATA	S	SKIVL
→	G	R	A	N	A	R	L	I	E	R	A
BARAK	E	H	U	D	G	A	R	T	I	L	B
ISRAEL	N	E	G	A	T	I	V	A	U	E	M
KRITIK	T	O	N	U	S	G	R	A	S	S	E
MAJAL	M	S	T	A	T	I	S	T	D	E	C
BEHÄR	S	E	T	F	ÖR	E	F	A	L	L	E
SVAR	S	K	J	U	T	E	N	Ö	D	L	A
FÖRST	I	N	S	E	A	L	G	N	O	G	
PRET	H	M	E	N	A	R	O	S	A	S	N
AG	A	B	O	S	L	R	U	T	O	V	A
ÖKEN	A	R	I	D	P	I	P	I	T	T	S
SM	E	T	S	A	G	O	R	S	A	J	A
GJORD	L	A	M	O	R	S	E	Y	M	O	U
HAV	A	L	A	B	A	S	T	E	R	T	E
OCEAN	K	A	R	L	E	B	Y	S	T	A	D
BMA	R	U	I	N	E	R	HÄST	A	R	D	E
SLUT	A	M	E	N	L	Ä	T	A	E	T	A

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Språkintresserad journaliststuderande söker etta i södra Helsingfors. Rökfri och djurfri. Maxhyra 700 euro. Sms till 0451231097/Elin

Skötsam familj önskar hyra stuga med el och bilväg i Vasa-Korsholm med omnejd. Simstrand på cykelavstånd eller egen strand. Tid:juni-juli. Tel. 050-3004163 eller 050-331 6595.

ETTA HYRES! Skötsam, rökfri man med fast anställning söker etta i södra Esbo el Drumsö. Tel.040-9110577 el mejl: vincentnystrom@outlook.com.

Skötsam far och son önskar hyra en tvåa i västra/norra H:fors så snart som möjligt. Rökfri, fast inkomst, inte husdjur. 0404172329

Ensamstående dam önskar hyra 2 rum och kök i södra Helsingfors, Tölö, Mejlans, Munkhöjden, fr.o.m. början av maj eller juni 2020. Tel.040-5153054/Johanna

Språkintresserad journaliststuderande söker etta i södra Helsingfors. Rökfri och djurfri. Maxhyra 700 euro. Sms till 0451231097/Elin

Litet hus eller tvåa max 30 km från Hfors till skötsam och pålitlig kvinna. Max 750€ Regina 045 6509046

UTHYRES

Etta i centrala Åbo uthyres. Nyrenoverad kokvrå. Gångavstånd till universitet. Bra och lugnt läge med utsikt mot park. Tel. 0400-533359

1r+kv med inglasad balkong i hisshus. Beläget i centrala Jakobstad. Hyra 430€/mån + vatten. Ring: 050-4340585 / Joel

KÖPES

Gamla orkesterinstrument köpes: Elgitarrer, basgitarrer, trumset, cymbaler, förstärkare, mikrofoner m.m. Allt beaktas även ej fungerande: 0505272764

Familj köper 3-4r + Stenhagen, Haga, Månsas, Krämertskog. Funderar du på att sälja? Ta kontakt! Maria 044 986 4612

Köpes små dödsbon samt metallskrot, aluminium, koppar, mässing, elkablar o. bilbatterier mm. Ring Stefan 0400313970 Esbo.

Inflyttad Ålänning önskar köpa 2-3a i Centrala Helsingfors- 0457-5483369 Johan

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad.

LEDIG TJÄNST

Vasa svenska församling rekryterar en

KANTOR

Platsannonsen finns i sin helhet på webbsajten vasasvenskaforsamling.fi/rekrytering

Ansökningstiden går ut 14.4.2020 kl. 15.00.

VASA SVENSKA FÖRSAMLING[†]

Grankulla kyrkliga samfällighet ledigförklarar en

KYRKVAKTMÄSTARBEFATTNING

i Grankulla kyrka. Ansökningar inlämnas senast 20.3.2020 kl. 16.

Närmare information www.evl.fi/rekrytointi och <http://www.grankullaaforsamling.fi>

Förfrågningar: kyrkoherde Ulrik Sandell tfn 050 525 2201.

FASTIGHETSARBETARE

Som fastighetsarbetare arbetar du heltid och till dina arbetsuppgifter hör fastighets- och gravgrävaruppgifter på gravgårdarna. Din huvudsakliga arbetsplats är gravgården i Pargas men du sköter även vid behov uppgifter på övriga gravgårdar inom Pargas kyrkliga samfällighets verksamhetsområde.

Vi förväntar oss att du:

- har lämplig yrkesinriktad grundexamen eller tillräcklig praktisk arbetserfarenhet av motsvarande uppgifter från tidigare
- har god förmåga att jobba i team
- har nöjaktiga språkkunskaper i svenska och finska
- har körkort av klassen B
- är konfirmerad medlem av den evangelisk-lutherska kyrkan.

Lönesättning enligt kravgrupp 401 i KyrkTak. Utöver grundlönen betalas ett eventuellt erfarenhetstillägg. **Arbetsförhållandet inleds** enligt överenskommelse och i arbetsförhållandet ingår en sex månaders provotid. Den som väljs till uppgiften bör före fastställande av valet uppvisa godtagbart läkarintyg. **Ansökan inlämnas senast den 31.3.2020 kl. 15.00** till Pargas kyrkliga samfällighet, Kyrkoesplanaden 3, 21600 Pargas eller pargas-parainen@evl.fi. **Tilläggsuppgifter** fås av fastighetschef Jim Karlsson tel. 040 312 4481, e-post: jim.karlsson@evl.fi.

Evangeliska folkhögskolan
Evangeliska Centret i Vasa

HOSTEL

EC Hostel

- enkel- och dubbelrum med egen wc och dusch
- välutrustat gemensamt kök
- också för större grupper och längre perioder

CONFERENCE

EC Conference

- mötes-, konferens- och festutrymmen för större och mindre grupper, kursverksamhet

CAFÉ

EC Café

- öppet vardagar kl 8-14.30
- lunch vardagar kl 11-13
- andra bespisningstjänster enligt överenskommelse

Evangeliska folkhögskolan, Korsholmsplanaden 2 B, Vasa
info@efo.fi, tfn: +358 050 523 8104, www.efo.fi

Vi vill förebygga psykisk ohälsa

Psykosociala förbundet är en ideell och riksomfattande organisation som stöder personer med psykisk ohälsa. Med hjälp av gåvor, donationer och testamenten kan vi arbeta mer förebyggande. Testamentera för ett mer välmående Finland i framtiden. Tack för ditt bidrag!

Mer info: www.fspc.fi eller 050-525 1243

KALLELSE

Medlemmarna i Pörkenäs sällskapet r.f. kallas till **årsmöte tisdagen 31.3.2020 kl.19.00 vid Kyrkostrands församlingshem.** Stadgeenliga ärenden samt stadgeändring ang. styrelsens mandatperiod. Styrelsen

Förbered dig för dina framtida studier.
Prova något nytt.
Hitta din väg.

VNF.FI

ETTÅRIGA STUDIER

- PERFORM – teater & dans
- CREATE – konst & design
- PSYKOLOGI
- NATUR & MEDICIN
- JURIDISKA PROGRAMMET
- PLUS **NYHET!** För dig som t.ex. vill ta en paus från arbetslivet.

Vi har också en TIONDE KLASS

Läs mer och ansök på vnf.fi/studier

Lämna in din hyresannons via webben

KYRKPRESSEN.FI

Och spara 5 euro i serviceavgift!

KP
KYRKPRESSEN

26

KYRKPRESSEN NR 6 • 12.3.2020

Bibelsyn

Öppet brev till Finlands konservativa kristna

Du som kallar dig bibeltroende/konservativt kristen/anhängare av klassisk kristendom. Jag tar en risk i att skriva detta, och hoppas Guds försorg leder orden så att de inte skulle vålla obehag.

På många plan liknar vi varandra. Vi är plågsamt medvetna om att vår värld regeras av onda krafter, och av likgiltighet. Vi hoppas på att Gud ska göra världen hel – en dag.

Vi vill en väg som bär, och ett hopp som tänds. Helst skulle vi, i alla fall ibland, önska att sanningen vore enkel och utgången given.

Vi hoppas på en trygg klippa, som bär i storm och skiften.

Vi har sett världen och Finland gå framåt med allt vad det innebär, i sekulär mening.

Det talas om splittring, och att vi inte kommer kunna mötas. Du känner Dig förorättad sedan Ditt utrymme att yttra dig såsom Du önskar skurits ner. Du är rädd för förändringar och för bibelordets fortlevnad.

Jag är rädd för förändringar, för diskriminering och för polarisering. Liksom vad polarisering gör med oss. Hur lätt det blir att hitta fiendebilder i grannskap och när-

het, i en miljö där ett polariserande klimat råder.

Du är rädd för diverse konspirationsteorier: för, kan tänka, en världshärskare som ska gå emot Gud, och mycket annat.

Du skärper till Dina åsikter och slår vakt om Ditt bo på de sätt Du kan.

Jag vill inte tränga mig på, men jag hoppas på att Du inte stänger dörren helt.

För de dörrar Du stänger här, gör ont förstås.

Den slocknade glöden i Din blick när Du gick, gjorde ont. Att se att Du vände Dig först mot, sedan ifrån

mig, gjorde ont.

Och jo – jag fattar att livet måste göra ont. Jag fattar att vi inte kan dela åsiktsgemenskap (i en given kontext, inte heller i nattvardsgemenskap), men slå nu vänligen in-

te för alla regler, om det kan undvikas. Det avstånd Du tillryggslägger oss emellan, behöver inte – vara så stort.

Låt bekantskapen leva, om det går. Ber jag Dig,
TORBJÖRN ANDERSSÉN, Jakobstad

Bibelsyn

Bibeln är bevisligen inte felfri

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord. Det är så människan har upplevt sin tillvaro när hon öppnat dörren och stigit ut i den tidiga gryningen. Aristoteles, som kanske var antikens störste filosof, försökte utveckla denna tanke och återanvände tanken att de olika himmelsljusen var fästa på genomskinliga kristallsfärer. Trots att han införde hela 55 sfärer hade han svårt att få den celesta mekaniken att fungera. Idag vet vi att det grus människan vandrat på under hundratals tusen år inte har bildats i det tidiga universum utan när redan existerande tunga solar har exploderats som supernovor. Därmed kan vi konstatera att Bibels första rad är mer poetisk än vetenskaplig. Idag vet vi att Bibels berättelser före berättelsen om Abraham tillkom under den babylonska

fångenskapen omkring 500 före vår tideräkning. Redan på 2000-talet före vår tideräkning existerade myterna som kom att upptecknas i Gilgamesh-eposet, som behandlar hur gudarna blev vrede på de skrånande människorna och skulle förgöra dem i en flod, men människan kunde räddas med en båt. Bibels skribenter behövde inte bekymra sig om någon copyright. Bibels berättelse om Babels torn är felaktig, för kung Nebukadnessar gjorde ett bra arbete. Helgedomen behövde repareras efter 250 år men stod antagligen mycket länge. Redan på 1950-talet bevisades att Jeriko aldrig har haft någon stadsmur. Den lärde Konfucius i Kina berättade redan ca 500 före vår tideräkning att "Vad du själv inte vill tillfogas, skall du inte tillfoga andra". Alltså kan vi på rent humanistiska

grunder slå fast att det är fel att hålla slavar. Vart vill jag komma med detta? Jag är fysiker och gillar logiska bevis. Dessa rader är ett bevis på att Bibeln inte är utan fel. Jag vet att det finns människor som inte skulle acceptera detta fast jag skrev 1 000 ytterligare bevis, men enligt mig räcker ett bevis för att visa att Bibeln inte är en vetenskaplig skrift. Redan ett av dessa bevis räcker till för att kunna visa att det inte finns någon grund för att tro att Paulus utsagor skulle vara helt felfria. Jag hävdar att utsagorna om att kvinnan måste vara tyst, att kvinnan inte får skilja sig, att kvinnan inte får gifta om sig med en annan kvinna, är falska påståenden. Jag har just bevisat att de åtminstone kan vara falska och att ingen kan visa att de är sanna.

ROGER STENROS, Sundom

RESOR

Friman
RESOR • MATKAT • TRAVEL

30.3-1.4	60-talskryssning på Viking Mariella
19-24.4	Viking Spa, Pärnu. Boka senast 13.3
8.5	"PAPPAN" på Svenska Teatern
15-16.5	"Vår fanfar" med Helen Sjöholm på Wasa Teater
10-14.6	Sommarresa till Kolmården och Vimmerby Boka senast 16.3
1-2.7	Skärgårdsresa
3.7	Dansgala i Borgå
3.7	Baltic Jazz
15-20.7	Dansbandsveckan i Malung
23-27.9	Resa till Göteborg: Bokmässan / Ullared
24.9-1.10	Höstresa till Kreta, Plataniás
3.10	Mary Poppins, Svenska Teatern
8-11.10	En smakfull showresa
23-25.10	Sy- och hantverksfestivalen i Stockholm
3-6.12	Julmarknadsresa till Bremen

frimanresor.fi
Sandövägen 23, 10900 Hangö

Tel Hangö 019 - 248 1004
Tel Ekenäs 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

Välkommen till Tunaberg!

På vårt seniorhem kan du bo bekvämt och bekymmersfritt med eller utan skräddarsydd service just för dig. Vi har även fräscht möblerade hyresbostäder för kortvarigt boende samt ett mysigt gästrum om dina vänner vill övernatta. Karins kök tillreder läcker husmanskost och vill du unna dig ett glas vin eller en konjak till kaffet så går det bra.

Vår härliga personal är proffsig och vi talar alla svenska.

Välkommen onsdagar kl 14 på kaffe och bulle. Rundvandring och info. Eller ring vår verksamhetsledare Annika von Schantz, tel 040 537 0376. Framnäsängen 4, Esbo. www.winbergs.fi

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorggatan 2 B vän.8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktör
Christa Mickelsson
040 831 6545

Redaktör
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@
kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: Nicklas
Storbjörk
Tryck: Botnia Print,
Karleby

ANNONS

Annoninfo hittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annonssdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.
Annonssförsäljning:
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528
cjcenter@malax.fi

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).

Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP.

Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen, prenumeration@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6614

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

Barnen ska få en chans

Livet som internflykting är tufft, men skolan skapar trygghet för både barn och föräldrar. Abdibakir Abdinur förlorade sin fru under tiden som flykting och gör allt för att barnen ska ha en framtid.

Det skoningslösa klimatet i Somalia tvingar jordbrukarfamiljer att fly till städerna. Föräldrarna oroar sig för barnens framtid och de här papporna vill att också flickorna ska gå i skolan.

TEXT: **ERIK NYSTRÖM** FOTO: **PATRICK MEINHARDT**

Den ändlösa torkan ställde Abdibakir Abdinur inför ett val: att fly från hembyn eller dö.

Förtvå och ett halvt års sedan hade familjen knappt något att äta eller dricka. Abdinur arbetade som jordbrukare och hade flera getter, men odlingarna vittnade och boskapen dog i brist på regn.

– Först hade getterna inget att äta, och sedan stod vi inför samma öde, berättar han.

I dag bor han som ensamförsörjare för fem barn i Baidoa, nordväst om Mogadishu. Baidoa är Somalias näst största stad och har tagit emot näst mest interna flyktingar efter huvudstaden.

För två år sedan ökade mängden flyktingar dramatiskt. Nu är de över 360 000 i Baidoa, och till antalet fler än de lokala invånarna. Abdinur är i dag mycket tacksam över beslutet att fly.

– Senast vi hörde hade regnen till slut kommit, och de var så häftiga att byn

svämmade över. Jag vet inte om vi någonsin kan återvända, säger han.

Flykten var ögonöppnande

Extrema väderfenomen är vardag i Somalia. De allra fattigaste drabbas hårdast, bland dem de traditionella nomadfolken och jordbrukarna.

På landsbygden utanför Baidoa finns knappt några skolor, och en stor del av områdena är under extremistrollen al-Shababs kontroll. Konflikten mellan staten och den militanta gruppen driver också människor på flykt.

För Aden var ankomsten till Baidoa ögonöppnande. Trots att vädret är samma för alla var det tydligt att de med utbildning klarade motgångarna bättre. De är företagsammare, och redan om man kan läsa eller skriva har man en bättre chans att försörja sig med något nytt, säger han.

– Jag fick ingen utbildning och se på

mig nu. Jag vill inte att mina barn ska möta samma öde.

Dottern Falhado är elva år. Hon är ett av över 3 000 barn som går i de sex skolor som Kyrkans Utlandshjälp stöder. Aburas Farah ansvarar för utbildningsarbetet i Somalia och säger att klimatförändringen och konflikten inverkar på attityden till utbildning.

– Krisen har fört människor till ställen där utbildningen är ett alternativ. Mest anmärkningsvärt är att allt fler föräldrar ställer sig positiva till flickors utbildning, säger Farah.

Utbildade kvinnor gynnar alla

Livet i lägret för internflyktingar är tufft. Det finns ingen el, begränsat med vatten och sjukvården är bristfällig. Subane Aden gläder sig ändå över att dottern Nasteho, 12, får gå i skolan.

– Jag vill att också mina två yngre barn får samma chans. När de blir stora vill jag att de väljer själva vad de vill bli, och en sådan framtid är bra för både mig och för vårt samhälle, säger Aden.

Nasteho berättar att hon vill bli lärare. Aden tillägger att lärarna i skolan är bra rollmodeller, och att de är kvalificerade för yrket är en förutsättning för att barnen trivs i skolan och utvecklas.

Abdinur tror också starkt på flickors

11-åriga Falhado har aldrig tidigare gått i skolan, men efter några månader kan hon redan skriva. Hon säger sig trivas bäst på språklektionerna i somali och arabiska.

utbildning. Enligt honom står kvinnorna för atmosfären i hemmet och för förändringar i samhället. Det är viktigt att bryta stereotyper.

– Självlärde jag mig allting av min mamma, och nu lär jag mig av min dotter när hon kommer hem från skolan och berättar vad hon lärt sig.

– Jag är stolt över henne. Mitt paradiset är att se min dotter klara sig själv i livet.

Genom insamlingen Gemensamt Ansvar kan du stöda Kyrkans Utlandshjälpens katastrofarbete. Temat för årets insamling är föräldraskap – läs mera på adressen gemensamtansvar.fi